

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/132/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118301568
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:6118301568.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Matúš Staríček a sudcov: JUDr. Erika Tischlerová a Mgr. Jozef Mačej, v spore žalobkyne: Cromwell a.s., IČO: 31 353 746, so sídlom Lamačská 22, Bratislava, zastúpená: PESCHLOVÁ PODHORSKÁ advokátska kancelária, s. r. o., IČO: 47 250 747, so sídlom Bajkalská 2D, Bratislava, proti žalovanému: A. B. C., narodený XX.X.XXXX, trvale bytom D. XX, zastúpený: MICHALIČKA advokáti s.r.o., IČO: 53 309 936, so sídlom Halenárska 18, Trnava, o zaplatenie 52.281,28 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 36Cb/129/2018-275 zo dňa 13.7.2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 52.281,28 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 52.281,28 eur od 25.11.2017 do zaplatenia, a to v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku; a výrokom II. rozhodol o trovách konania tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 2 ods. 1 a 2, § 261 ods. 1 a 8 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“), § 43a ods. 1, § 43c ods. 1, § 44 ods. 1, § 52 ods. 1, 3, 4, § 54 ods. 2, § 488, § 517 ods. 1 a 2, § 560, § 631, § 634 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 2 písm. a/, § 4 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 185 ods. 1, § 191 ods. 1 a čl. 8 Základných princípov zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa sa žalobou domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej istinu vo výške 52.281,28 eur spolu s úrokom z omeškania titulom dlžnej odplaty za vykonané dielo. Žalobkyňa v návrhu uviedla, že dňa 24.10.2017 prijala od žalovaného ako objednávateľa objednávku neadresnej distribúcie predvolebných letákov do schránok obyvateľstva SR, na základe ktorej sa žalobkyňa zaviazala vykonať pre žalovaného nasledovné činnosti:

ŠPECIFIKÁCIA činnosti: počet suma celkom bez DPH suma celkom s DPH

Tlač a spracovanie zásielok 212.650 ks 43.567,73 eur 52.281,28 eur

Distr. do schránok obyv. 212.650 ks 3.314,52 eur 3.977,42 eur
Organizačné zabezpečenie 1 ks 225 eur 270 eur
Spoločná kontrola 1 ks 50 eur 60 eur

za čo sa žalovaný podpisom záväznej objednávky zaviazal uhradiť žalobkyni dohodnutú cenu za službu v celkovej sume spolu 56.588,70 eur s DPH podľa zálohovej faktúry č. 122170082 zo dňa 24.10.2017. Mailom zo dňa 24.10.2017 žalovaný žalobkyni prisľúbil úhradu dohodnutej sumy vo výške zodpovedajúcej všetkým objednaným službám vykonať dňa 26.10.2017, čo mal žalovaný rovnako povinnosť zdokladovať zaslaním potvrdenia o úhrade. K úhrade zálohovej faktúry však nedošlo. Na základe objednávky a viacnásobne deklarovaneho prisľubujúceho žalovaného uhradiť dohodnutú cenu za objednanú službu najneskôr do 26.10.2017, ako aj s ohľadom na časovú tieseň, ktorá bola na strane žalovaného spôsobená začiatkom predvolebného moratória, ktoré malo byť začaté dňa 2.11.2017, bola objednávka zo strany žalobkyne potvrdená v deň doručenia, pričom s ohľadom na požadovaný termín doručovania neadresných zásielok, stanoveným žalovaným v dňoch od 28.10.2017 do 31.10.2017 žalobkyňa dňa 25.10.2017 vytlačila žalovaným zaslanú grafiku letákov v počte 212.650 ks, dňa 26.10.2017 vykonala spracovanie letákov (skladanie a lepenie 212.650 ks letákov) a následne dňa 28.10.2017 mala prebehnúť redistribúcia do lokálneho skladu v Trnave za účelom distribúcie letákov do schránok obyvateľstva. Z dôvodu, že žalovaným požadované značne rozsiahle plnenie (tlač a spracovanie 212.650 ks letákov s vyobrazením osoby žalovaného ako kandidáta na župana VÚC) malo byť poskytnuté zo strany žalobkyne v takom extrémne krátkom čase (4 kalendárne dni), musela žalobkyňa vynaložiť nadmerné úsilie, aby vôbec vedela v časovej tiesni plniť predmetnú objednávku, a to navyše aj s ohľadom na zvýšený dopyt tlače a distribúcie v dôsledku bližšieho sa termínu volieb do vyšších územných celkov a zákonného moratória. Dňa 26.10.2017, t.j. v čase, kedy už bola zo strany žalobkyne zrealizovaná tlač a spracovanie letákov, žalovaný mailom žalobkyňu informoval, že nie je reálne nazhromaždiť na transparentnom účte žalovaného ako kandidáta v prisľúbenom čase dostatočné finančné prostriedky na úhradu objedanej služby. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa pozastavila realizáciu ďalších úkonov, t.j. časť objedanej služby - distribúciu do schránok obyvateľstva a organizačné zabezpečenie, o čom bol žalovaný informovaný mailom zo dňa 26.10.2017. Po oznámení pozastavenia objednávky žalovaného (v časti distribúcie do domácností obyvateľstva a organizačného zabezpečenia) žalovaný požadoval zloženie vytlačených materiálov v mieste bydliska žalovaného vo štvrtok 26.10.2017 s prisľubom uhradiť náklady na tlač a spracovanie najneskôr v pondelok 30.10.2017. Uvedené žalobkyňa odmietla vzhľadom na predošlé prisľuby úhrady žalovaného, ktoré neboli zo strany žalovaného realizované s odvolávaním sa na nepripísané platby na transparentnom účte od podporovateľov žalovaného. Žalobkyňa si dňa 31.10.2017 z dôvodu vážnej pochybnosti o tom, že si žalovaný riadne splní svoj záväzok uhradiť sumu za objednané služby, s cieľom predchádzať zväčšovaniu už existujúcej škody, ktorá žalobkyni vznikla, uplatnila v súlade s ustanovením § 326 OBZ právo odoprieť plnenie spočívajúce v distribúcii do schránok obyvateľstva, organizačnom zabezpečení žalobkyňou už vytlačených letákov až do doby zabezpečenia plnenia - úhrady dohodnutej ceny za poskytnutú službu podľa zálohovej faktúry. Dňa 14.11.2017 sa žalovaný so žalobkyňou stretol za účelom vyriešenia vzniknutej situácie, pričom vzájomne dospeli k dohode, že žalovaný žalobkyni zašle návrh splátkového kalendára, čo bolo následne potvrdené vzájomnou e-mailovou komunikáciou (email zo dňa 23.11.2017). K zaslaniu návrhu splátkového kalendára ako i k zabezpečeniu čo i len čiastočného plnenia zo strany žalovaného však nedošlo, a preto žalobkyňa zaslala faktúru č. 102171993 na úhradu sumy vo výške 52.281,28 eur za tlač a spracovanie 212.650 ks letákov, splatnú dňa 24.11.2017.

3. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol po tom, ako bol jeho predchádzajúci rozsudok č. k. 36Cb/129/2018-81 zo dňa 5.6.2019 zrušený uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 25Co/223/2019-178 zo dňa 25.11.2020.

4. Súd prvej inštancie posúdil predmetný právny vzťah ako občianskoprávny, na ktorý sa vzťahuje všeobecná úprava OZ, keďže na uvedený vzťah nie je možné aplikovať § 2 ods. 1 a 2, § 261 ods. 1 OBZ. Žalovaný nenapĺňa zákonnú definíciu podnikateľa, resp. podnikateľskej činnosti. Kandidatúra žalovaného na predsedu samosprávneho kraja je činnosťou príležitostnou, môže sa pravidelne opakovať alebo sa kandidát môže uchádzať o volené miesto aj iba jednorazovo, pri jednej príležitosti. Nie je možné v tejto súvislosti hovoriť o sústavnej, nepretržitej, neustálej činnosti žalovaného. Taktiež zisk v ponímaní v zmysle OBZ je majetkovým prospěchom finančným a nie osobným, keď nie je možné stotožňovať a zamieňať osobný „zisk“, úspech žalovaného pri voľbe na verejnú funkciu, s finančným ziskom.

5. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil, že dňa 24.10.2017 žalovaný ako objednávateľ zaslal žalobkyni ako dodávateľovi (zhotoviteľovi) písomnú objednávku „neadresnej distribúcie predvolebných letákov, do schránok obyvateľstva SR“ ako návrh na uzavretie zmluvy o dielo (oferta) v zmysle § 43a OZ. Podľa súdu prvej inštancie nie cenová ponuka žalobkyne zaslaná žalovanému bola návrhom, ponukou na uzavretie zmluvy o dielo, ale až objednávka žalovaného (na základe predošlej cenovej ponuky). Cenová ponuka je ponuka ceny zo strany žalobkyne za služby, ktoré vykonáva a nie ponuka (oferta) na uzatvorenie zmluvy zo strany žalobkyne adresovaná žalovanému. Tou bola až objednávka žalovaného. Tlačivo Objednávky (bez podpisu objednávateľa, t.j. ako vzor) zaslala žalobkyňa žalovanému, ktorý následne tlačivo objednávky potom, čo sa stotožnil s jej obsahom, prijal ho za vlastný, podpísal a zaslal späť žalobkyni už ako vlastnú riadnu, záväznú písomnú objednávku - návrh na uzatvorenie zmluvy o dielo, na základe ktorej mu žalobkyňa poskytne objednané služby. Žalovaný pri svojej argumentácii nelogicky stotožňoval a zamieňal ofertu (ponuku) služieb a ofertu (ponuku, návrh) na uzatvorenie zmluvy. Žalobkyňa si nemala čo objednávať u žalovaného, ale žalovaný si objednával u žalobkyne ako dodávateľa, zhotoviteľa ňou ponúkané služby. Súd prvej inštancie uzavrel, že obsah objednávky žalovaného korešpondoval s obsahom predošlých rokovaní strán (a samozrejme preto sčasti zahŕňal aj obsah už predošlej cenovej ponuky, ako napr. cenu tlače, cenu organizačného zabezpečenia).

6. Akceptovaním, prijatím písomnej objednávky žalovaného zo strany žalobkyne došlo dňa 24.10.2017 v zmysle § 44 ods. 1 OZ medzi stranami k platnému uzatvoreniu zmluvy o dielo v zmysle § 631 OZ, na základe ktorej sa žalobkyňa ako zhotoviteľ zaviazala poskytnúť žalovanému služby špecifikované v objednávke: neadresnú distribúciu volebných letákov, tlač a spracovanie, organizačné zabezpečenie, kontrolu, a žalovaný ako objednávateľ sa zaviazal za ich realizáciu zaplatiť dohodnutú cenu. V ten istý deň (24.10.2017) bola žalobkyňou zaslaná žalovanému aj zálohová faktúra č. 122170082 na sumu 56.588,70 eur, splatná 24.10.2017, ako aj Všeobecné obchodné podmienky spolupráce (ďalej len „VOP“), s ktorými žalovaný v objednávke vyslovil súhlas a zaviazal sa ich v celom rozsahu dodržať. Dátum splatnosti na faktúre korešponduje s vyhlásením žalovaného, že: „Samozrejme musím zaplatiť aj expresné spracovanie, keď Vás tlačím ako uprednostnenie, treba uviesť do cenníku, aby ste spravili, Čo sa týka financovania ja by som dal zadanie, že utorok (pozn. 24.10.2017) Vám pošlem peniaze (keď urobím bankovým prevodom a hneď Vám pošlem potvrdenie).“ – mail žalovaného zo dňa 22.10.2017 o 22:53. Teda splatnosť faktúry na deň 24.10.2017 vychádza z návrhu samotného žalovaného, kedy ju chcel sám dobrovoľne zaplatiť. Žalovaný faktúru dňa 24.10.2017 neuhradil a žalobkyni v tento deň uviedol, že ju uhradí dňa 26.10.2017 ako to preukazuje mail žalovaného zo dňa 24.10.2017 o 15:18. Žalobkyňa dňa 25.10.2017 o 9:24 žalovanému uviedla, že „čo sa týka platby, budeme rátať s meškaním platby s Vašej strany, avšak žiadame o urýchlenie, nakoľko bez úhrady 100% platby nebude možné realizovať dohodnuté.“ Žalovaný na to žalobkyňu opäť ubezpečil, že úhradu vykonaná dňa 26.10.2017, ako to preukazuje mail žalovaného zo dňa 25.10.2017 o 9:34 a mail žalovaného zo dňa 25.10.2017 o 23:46. Dňa 25.10.2017 realizovala žalobkyňa tlač letákov v počte 212.650 ks a dňa 26.10.2017 vykonala aj ich spracovanie (skladanie a lepenie 212.650 ks letákov), ako to preukazujú maily žalobkyne dňa 25.10.2017 o 23:26 a 26.10.2017 o 6:43. Dňa 26.10.2017, t.j. v čase, kedy už bola zo strany žalobkyne zrealizovaná tlač a spracovanie letákov, žalovaný najprv informoval žalobkyňu, že nie je schopný reálne nazhromaždiť v prisľúbenom čase dostatočné finančné prostriedky na úhradu objedanej služby a následne ju informoval, že zaplatí dňa 30.10.2017. Nato žalobkyňa žalovanému uviedla, že bola ochotná počkať s úhradou do dňa 26.10.2017, ale ak úhrada nebude vykonaná v tento deň do 16.30 hod., tak neadresná distribúcia nebude môcť byť už realizovaná a letáky môžu byť 27.10.2017 odvezené na adresu žalovaného, nakoľko žalovaný prejavil záujem, že si distribúciu už zabezpečí sám. Prepravu vytlačených letákov žalovanému však žalobkyňa podmienila úhradou ceny za ich tlač a spracovanie. Nakoľko k úhrade nedošlo ani dňa 30.10.2017, ako opakovane sľúbil žalovaný, tak dňa 31.10.2017 žalobkyňa informovala žalovaného, že si uplatňuje voči nemu v súlade s ust. § 326 OBZ právo odoprieť plnenie v časti distribúcie reklamných letákov, a to až do doby, kým nebude z jeho strany zabezpečené plnenie (úhrada dlžnej sumy), v prípade, ak žalobkyni najneskôr do 11:00 hod. dňa 31.10.2017 nebude doručené potvrdenie o vykonaní platby, nebude zo strany žalobkyne realizovaná distribúcia zo skladu v Trnave. Žalovaný aj napriek tomu žalobkyni nezaplatil žiadnu sumu. Dňa 10.11.2017 vystavila žalobkyňa žalovanému „konečnú“ faktúru č. 102171993 na sumu 52.281,28 eur za tlač a spracovanie letákov splatnú 24.11.2017, ktorú žalovaný doposiaľ neuhradil.

7. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tvrdeniami žalovaného, ktorý v konaní tvrdil, že žalobkyňa pristúpila k realizácii diela predčasne a nemala túto povinnosť, pokiaľ žalovaný neuhradil cenu diela.

V konaní bolo preukázané, že žalovaný ako objednávateľ a žalobkyňa ako zhotoviteľ uzatvorili na základe písomnej objednávky žalovaného neformálne zmluvu o dielo. Obsah zmluvy o dielo (t.j. zmluvné povinnosti každej zo strán) je určený obsahom písomnej objednávky žalovaného zaslanej žalobkyňi, ktorá objednávka obsahuje všetky zákonné náležitosti zmluvy o dielo. Okamihom uzatvorenia neformálnej zmluvy o dielo (akceptovaním obsahu objednávky), t.j. dňa 24.10.2017, vznikla na jednej strane povinnosť žalobkyne vykonať dielo (v objednávke výslovne špecifikované čiastkové činnosti) a na strane druhej žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť cenu diela. V objednávke a potom ani v zmluve o dielo nie je obsiahnutá (zmluvnými stranami dohodnutá) žiadna jednostranná požiadavka žalovaného, že žalobkyňa má začať s realizáciou objednaných služieb až po úhrade (zálohovej) ceny. Žalobkyňi vznikla povinnosť plniť, povinnosť pristúpiť k realizácii okamihom uzatvorenia zmluvy a vznik tejto povinnosti nebol podmienený úhradou zálohy zo strany žalovaného, ako nesprávne a zavádzajúco vykladá žalovaný. Vznik povinnosti žalovaného zaplatiť cenu diela, t.j. jej splatnosť vyplýva z faktúry č. 122170082 zo dňa 24.10.2017, ktorá obsahovala dohodu strán o tom, že žalovaný bude plniť dňa 24.10.2017. Tak bola určená aj splatnosť predmetnej faktúry. Oprávnenie na vystavenie predmetnej faktúry a oprávnenie na požadovanie jej úhrady a tým na druhej strane povinnosť žalovaného na jej úhradu dňa 24.10.2017 vyplýva zo zmluvného dojednaní strán zo zmluvy o dielo, podľa ktorého „Objednávateľ (žalovaný) svojim podpisom potvrdzuje, že súhlasí so všeobecnými obchodnými podmienkami spolupráce a zaväzuje sa ich v celom rozsahu dodržiavať“ a potom v zmysle Všeobecných podmienok obchodných podmienok spolupráce „Dodávateľ je oprávnený vyžadovať úhradu 100 % zálohovej platby ešte pred poskytnutím služby“. S uvedeným súhlasil sám žalovaný, keď uviedol, že v deň splatnosti uhradí cenu diela (mail žalovaného dňa 22.10.2017 o 22:53). Ide teda o oprávnenie žalobkyne požadovať od žalovaného úhradu ešte pred začatím výkonu diela, nie o podmienku, že ak úhrada realizovaná nie je, tak žalobkyňa s výkonom diela nie je oprávnená začať. Rovnako nie je pravdivé ani tvrdenie žalovaného, že až dodaním diela ako celku mohla žalobkyňa od žalovaného žiadať uhradiť cenu diela. Žalobkyňa mohla a bola oprávnená žiadať uhradiť cenu diela nie len ešte pred dodaním diela ako celku, ale dokonca ešte pred začatím výkonu diela ako celku. Žalovaný zámerne ignoruje vzájomné zmluvné dojednanie a dokonca aj svoje predchádzajúce správanie, keď sám mal záujem o plnenie - úhradu celej ceny diela pred jeho dodaním ako celku. Žalovaný akceptoval ponuku žalobkyne na tlač a distribúciu letákov zaslaním písomnej objednávky žalobkyňi. Akceptácia ponuky žalobkyne na vykonanie diela nebola viazaná na prejav, úkon žalovaného - na zaplatenie 100 % úhrady, ako nesprávne tvrdí žalovaný, ale na prejav žalovaného - jednostranný právny úkon, ktorým bol návrh na uzavretie zmluvy o dielo v podobe písomnej objednávky zaslanej žalobkyňi.

8. Podľa súdu prvej inštancie nebolo sporné, či mal žalovaný plniť (toto je preukázané), ale zostala spornou otázka, kedy mal žalovaný plniť, kedy nastala splatnosť pohľadávky žalobkyne. Nakoľko objednávka (teda aj zmluva) čas plnenia žalovaného, čas úhrady ceny diela výslovne neobsahuje, je nutné podporne sa riadiť obsahom VOP, na ktoré objednávka (aj zmluva o dielo) výslovne odkazuje. V konaní bolo rozhodujúce posúdiť, či žalovaný mal plniť na základe „zálohovej“ faktúry zo dňa 24.10.2017 alebo až na základe „konečnej“ faktúry zo dňa 10.11.2017. Žalovaný v objednávke vyjadril súhlas so VOP a zaviazal sa ich v celom rozsahu dodržať. VOP obsahujú oprávnenie žalobkyne vyžadovať úhradu 100% zálohovej platby ešte pred poskytnutím služby. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa toto svoje oprávnenie využila a vystavila žalovanému dňa 24.10.2017 zálohovú faktúru č. 122170082 na sumu 56.588,70 eur, t.j. na úhradu celej ceny diela, ktorú doručila žalovanému a žalovaný tak bol povinný po jej doručení v dobe splatnosti, t.j. dňa 24.10.2017 cenu diela zaplatiť, čo však neurobil. Žalovaný bol uzrozumený a mal vedomosť o oprávnení žalobkyne požadovať uhradenie ceny diela formou zálohy vopred, bez akýchkoľvek ďalších podmienok. Žalovaný si bol vedomý povinnosti zaplatiť zálohu a toho, že ju musí zaplatiť na základe vystavenej zálohovej faktúry dňa 24.10.2017, čo preukazuje obsah jeho mailovej komunikácie, v ktorej opakovane prisľubuje úhradu zálohovej faktúry (úhradu celej ceny diela). Je nepochopiteľné, že aj napriek vedomosti o tejto povinnosti preukázateľne v čase objednávky a v čase doručenia faktúry so splatnosťou 24.10.2017 nemal dostatok finančných prostriedkov, aby si svoju povinnosť splnil. Žalovaný si toto uvedomujúc preto žiadal o odklad úhrady do ním navrhnutého termínu 26.10.2017 s tým, že žalobkyňa omeškanie žalovaného (iba) zobrala na vedomie. Je tak zrejmé, že žalovaný už pri uzatváraní záväzku nebol dostatočne finančne pripravený na jeho plnenie a iba sa spoliehal na to, že nazhromaždí požadovanú sumu finančných prostriedkov (najmä od podporovateľov) a bude pripravený plniť. Naproti tomu žalobkyňa v súlade so zmluvou pristúpila k plneniu, k realizácii diela ihneď po uzavretí zmluvy o dielo. V dňoch 25-26.10.2017 vytlačila a spracovala letáky, čím už čiastočne plnila. Žalovaný však ani dňa 26.10.2017 prisľúbenú úhradu ceny diela nerealizoval a opäť

prísľubil jej úhradu až neskôr dňa 30.10.2017 (po nazhromaždení dostatku finančných prostriedkov na transparentnom účte).

9. Podľa názoru súdu prvej inštancie vzhľadom na tieto konkrétne okolnosti prípadu, a to nesplnenie si svojej povinnosti zo strany žalovaného zaplatiť cenu diela dňa 24.10.2017, nesplnenie si vlastného prísľubu zaplatiť ju dňa 26.10.2017, opätovnú žiadosť o odklad plnenia na deň 30.10.2017 podmieneného (neistým) nazhromaždením dostatku finančných prostriedkov, skutočnosť, že žalobkyňa už čiastočne dielo realizovala a vznikli jej už nemalé náklady (v cene 52.281,28 eur z celkovej ceny 56.588,70 eur), žalobkyňa oprávnené v zmysle § 560 OZ odoprela plniť zvyšok diela a nepristúpila už k ďalším, do tej doby nerealizovaným, zvyšným čiastkovým plneniam (org. zabezpečenie, kontrola, distribúcia), aby predišla vzniku ďalších nákladov, výdavkov, pri ktorých nemala žalobkyňa vzhľadom na správanie žalovaného istotu, že ich žalovaný niekedy uhradí. Nakoľko inštitút odopretia plnenia je upravený aj v OZ ako aj v OBZ, tak skutočnosť, že žalobkyňa oprela svoje správanie (odopretie plnenia) o nesprávny právny predpis, nie je podstatné. Rozhodujúce je, že k odopretiu plnenia preukázateľne došlo a súd prvej inštancie právne posúdil, že k nemu došlo v zmysle § 560 OZ a nie § 326 OBZ. Takéto odlišné právne posúdenie súdu ešte neznamená, že k platnému a účinnému odopretiu nedošlo. Obava žalobkyne a tým aj oprávnenosť odopretia plnenia zvyšku boli nakoniec dôvodné, čo preukazuje aj dané súdne konanie, kedy žalovaný doposiaľ, po skoro piatich rokoch, žalobkyňu neuhradil ani cenu za už čiastočne realizované plnenia.

10. Žalovaný pri svojej argumentácii poukazoval aj na obsah mailu žalobkyne zo dňa 25.10.2017 o 9:24 zaslaný žalovanému pracovníčkou žalobkyne A. E. F.: „Čo sa týka platby, budeme rátať s meškaním platby s Vašej strany, avšak žiadame o urýchlenie, nakoľko bez úhrady 100 % platby nebude možné realizovať dohodnuté. Veľmi pekne ďakujem za pochopenie a prajem pekný deň. S pozdravom A. E. F.“. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalovaného, ktorý má za to, že z predmetného mailu vyplýva, že bez úhrady zálohy sa nebudú realizovať objednané služby. Pre posúdenie obsahu zmluvných povinností záväzkového vzťahu je totiž podstatná samotná zmluva a nie mail. Zmluva o dielo je v tomto jednoznačná, zmluvné povinnosti sú zafinancované riadne a zrozumiteľne a zo zmluvy o dielo nevyplýva, že bez úhrady zálohy nemôže žalobkyňa začať s realizáciou čiastkových služieb. Obsah mailu v žiadnom prípade nenasleduje obsah zmluvy o dielo ani ho nedopĺňa a vo svojej podstate sa obsahu zmluvy ani neprieči. Žalobkyňa iba upozorňuje žalovaného, že v prípade, ak urýchlene nezaplatí celú cenu diela, tak žalobkyňa nebude môcť realizovať dohodnuté, realizovať dokončenie diela ako celku, nebude môcť dokončiť všetky objednané služby. Zo žiadnych dôkazov nevyplýva, že by žalobkyňa podmienila realizáciu (celej) objednávky 100 % úhradou zálohy. Rovnako tak zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že žalovaný ako objednávateľ podmienil realizáciu objednávky 100 % úhradou ceny. Pohľadávka žalobkyne na zaplatenie ceny diela vznikla už samotným uzatvorením zmluvy o dielo. Právnym dôvodom pre plnenie ceny diela je zmluva, ktorá toto právo na plnenie zakladá. Z mailovej komunikácie je zrejmé, že žalobkyňa informovala žalovaného, že začala s tlačou ešte pred tým, ako žalovaný uhradil vystavenú faktúru na základe žalovaným potvrdenej kalkulácie. Žalovaný tak vedel, že činnosť žalobkyne v zmysle zmluvy o dielo, resp. začatie s touto činnosťou nie je podmienené úhradou vystavenej zálohy.

11. Žalovaný v tejto súvislosti argumentoval aj nedeliteľnosťou dohodnutého plnenia, teda či išlo o deliteľné plnenie, ktoré mu mohla žalobkyňa dodať aj po častiach. Deliteľnosť plnenia v prvom rade preukazuje samotná zmluva o dielo. V zmysle objednávky si žalovaný jednoznačne objednal viacero činností/služieb, ktoré bolo možné plniť aj samostatne a nie výlučne ako jeden celok. Nie je pravdou, že išlo „hlavne, primárne“ o distribúciu, že predmetom diela bola „neadresná distribúcia“ a že tlač a spracovanie predstavovali „len“ sekundárne služby, ako zužujúco a zavádzajúco tvrdí žalovaný. Podľa obsahu objednávky (neskôr zmluvy o dielo) časť „Špecifikácia“ je predmetom objednávky, (predmetom) zmluvy o dielo: „distribúcia do schránok, tlač a spracovanie zásielok, organizačné zabezpečenie, spoločná kontrola“. Ide o štyri individuálne a samostatne špecifikované činnosti. Všetky činnosti sú rovnako dôležité a aj keď vzájomne súvisia, tak to neznamená, že nemôžu byť vykonané samostatne a napr. aj rozličnými subjektami. Distribúciou, ako poslednou objednanou činnosťou, sa dielo malo iba dokončiť ako celok. Deliteľnosť jednotlivých plnení potvrdzuje aj ich samostatné nacenenie, ktoré samozrejme logicky v súhrne tvorí „cenu celkom“. Deliteľnosť a samostatnosť plnení nakoniec potvrdil aj sám žalovaný, ktorý ešte pred uzatvorením zmluvy mal záujem najprv zrejme len o distribúciu, zmluvu však uzatvoril jednoznačne už aj na tlač, distribúciu a ďalšie činnosti (ako deliteľný balík jednotlivých činností) a neskôr po realizácii tlače a spracovania zo strany žalobkyne mal záujem

realizovať si distribúciu už sám. Teda sám žalovaný spájal a rozdeľoval jednotlivé činnosti s vedomím o ich deliteľnosti. Deliteľnosť a samostatnosť plnení potvrdil sám žalovaný ďalej aj tým, že bol ochotný plniť (platiť) čiastočne, keď v priebehu vykonávania diela, vykonania jeho čiastkových plnení zo strany žalobkyne (tlač a spracovanie) sám žalovaný navrhol, že „letáky donesiete u mňa doma, odpočítate distribúciu a hotovo, Náklady zaplatím v pondelok“. Žalovaný v konaní tvrdil, že aj z predmetu diela je zrejmé, že nemohol mať nikdy záujem o čiastočné plnenie. Opak je však pravdou. Sám žalovaný mal záujem aj o čiastočné plnenie a čiastočné plnenie je zrejmé aj z predmetu diela (obsahu zmluvy o dielo). Preto takéto tvrdenie žalovaného v súčasnosti súd prvej inštancie vyhodnotil za zámerne zavádzajúce až nepravdivé. Dokončenie diela (distribúciou letákov) ako celku zmaril sám žalovaný tým, že nezaplatil cenu diela. Žalobkyňa bola pripravená riadne plniť aj zvyšok diela a realizovať aj distribúciu, ale k nej nepristúpila výlučne z dôvodov na strane žalovaného a dôvodne odoprela plniť zvyšok do doby kým žalovaný nezaplatí cenu diela. Žalovaný sa v konaní právnou argumentáciou o nedeliteľnosti plnenia snaží len účelovo vyhnúť zodpovednosti za porušenie svojej zmluvnej povinnosti zaplatiť žalobkyni časť ceny diela za vykonanú časť diela. Záonné ust. § 560 OZ žiadnym spôsobom nevylučuje, že žalobkyňa mohla odoprieť zvyšok plnenia, a to distribúciu ako samostatnú službu, a žiadnym spôsobom tým nie je preukázané ponímanie plnenia ako nedeliteľného.

12. Súd prvej inštancie mal tiež za to, že žalovaný vystupoval pri uzatvorení zmluvy o dielo ako spotrebiteľ a žalobkyňa ako dodávateľ a zmluva o dielo je tak v zmysle § 52 ods. 1 OZ zmluvou spotrebiteľskou. Na základe toho súd prvej inštancie skúmal predmetnú zmluvu o dielo, či žalovaného ako spotrebiteľa nepoškodzuje, neznevýhodňuje. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania (najmä mailovej komunikácie) dospel k záveru, že obsah predmetnej zmluvy o dielo je výsledkom slobodnej vôle zmluvných strán, obsahuje ustanovenia, s ktorými sa mal žalovaný ako spotrebiteľ možnosť oboznámiť pred uzatvorením zmluvy, dokonca ich sám v objednávke navrhol a mohol tak jednoznačne ovplyvniť jej obsah. Zmluvné podmienky sú v zmluve formulované zrozumiteľne, jasne a dostatočne určito, vylučujúc akékoľvek pochybnosti o ich výklade. Žalovaný pri svojom tvrdení o „formulárovej zmluve“ argumentoval obsahom „cenovej ponuky“, do ktorej podľa jeho názoru nemohol zasiahnuť, prípadne iba v malom rozsahu. V prvom rade podľa súdu prvej inštancie v žiadnom prípade cenová ponuka nie je zmluvou o dielo ako takou a nie je ani návrhom tejto zmluvy, preto nie je jej obsah rozhodujúcim, určujúcim pre samotný záväzkový vzťah, ktorý je zadaný, určený samotnou zmluvou o dielo a pri jej neformálnom uzatvorení v danom prípade písomnou objednávkou žalovaného a nie cenovou ponukou žalobkyne. Žalovaný nesprávne stotožňuje cenovú ponuku so zmluvou o dielo a argumentuje „formulárovou“ cenovou ponukou ako „formulárovou“ zmluvou. Ako je vyššie uvedené, zmluva o dielo nepopierateľne vychádza aj z obsahu cenovej ponuky, ale bez ďalšieho cenová ponuka spotrebiteľskou zmluvou ako takou nie je. Cenová ponuka taktiež obsahuje individuálne požiadavky žalovaného na grafiku, cenu, kusy, atď. a nie je nič neobvyklé, ak zvyšok cenovej ponuky, ktorý je všeobecný, je už predtlačný. V spore boli preukázateľne medzi žalobkyňou a žalovaným individuálne dohodnuté podmienky uzatvorenia predmetného zmluvného vzťahu, žalovaný mal možnosť zasiahnuť do grafiky predmetných reklamných letákov, jednotlivé podmienky tlače a distribúcie predmetných reklamných letákov boli rovnako medzi žalobkyňou a žalovaným individuálne dohodnuté a žalovaný mal preukázateľne možnosť pred uzatvorením predmetnej zmluvy túto po obsahovej stránke konzultovať so žalobkyňou a predostierať návrhy na jej úpravu.

13. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa a žalovaný uzatvorili zmluvu o dielo, na základe ktorej si žalovaný ako objednávateľ objednal u žalobkyne špecifické činnosti. Žalovaný objednaním služieb jednoznačne potvrdil, že má o tieto služby záujem a že je povinný za ne aj zaplatiť. Žalovaný si záväzne objednal zákazku veľkého rozsahu (zrejme) bez toho, aby mal k dispozícii značnú sumu na jej úhradu, a to aj napriek tomu, že vedel o akú veľkú sumu ide. Žalovaný bol evidentne ľahkovážny, nedbanlivý a neuvážil si svoje reálne finančné schopnosti a možnosti s tým, že sa spoliehal, že sa mu finančné prostriedky podarí včas získať. Ak by bol žalovaný dostatočne prezieravý, mal si objednať služby u žalobkyne až potom, čo by mal reálne požadovanú sumu k dispozícii na transparentnom účte, nie skôr. Takéto nezodpovedné správanie nemôže byť na ťarchu žalobkyne, ktorá sa snažila žalovanému vyjsť v mnohom v ústrety (v čo najskoršom začatí výkonu diela, vyčkaním s omeškaním platby atď.). Z vyjadrení žalovaného z mailovej komunikácie je evidentné, že ak by sa žalovanému podarilo zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov, tak by bol za čiastočné plnenie žalobkyni aj riadne zaplatil.

14. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa (ako zhotoviteľ) si splnila svoje zmluvné povinnosti zo zmluvy o dielo zo dňa 24.10.2017, čiastočne realizovala objednané

dielo riadne a včas (v časti tlače a spracovania), pričom žalovaný ako objednávateľ neuhradil časť dohodnutej ceny realizovaného diela, hoci mal takúto povinnosť. Preto je žalovaný povinný v zmysle § 631 OZ zaplatiť žalobkyni sumu 52.281,28 eur predstavujúcu cenu za čiastočne realizované, dokončené dielo, cenu za už vykonanú časť diela. Pretože sa žalovaný dostal s plnením svojej povinnosti do omeškania, bolo potrebné v zmysle § 517 ods. 2 OZ uložiť mu povinnosť zaplatiť uplatnený zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 52.281,28 eur od žalobkyňou uplatneného dňa 25.11.2017 (t.j. odo dňa nasledujúceho po splatnosti „konečnej“ faktúry) do zaplatenia (aj keď by patril žalobkyni úrok z omeškania ešte za skoršie obdobie, keďže sa žalovaný dostal do omeškania už dňa 25.10.2017, t.j. deň nasledujúci po splatnosti „zálohovej“ faktúry).

15. O náhrade trov konania strán sporu súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnej strane sporu (žalobkyni) priznal náhradu trov konania v celom rozsahu, keď nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP) s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie až po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

16. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol. Odvolanie odôvodnil právne § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Žalovaný uviedol, že obsahom cenovej ponuky na neadresné doručovanie materiálov do schránok domácností je okrem cenovej ponuky distribúcie 212 650 ks reklamných materiálov do poštových schránok domácností so špecifikáciou ceny za distribúciu a spoločnú kontrolu zároveň aj cenová „ponuka na tlač materiálov s dodaním na účely neadresnej distribúcie“, ktorú cenovú ponuku súd prvej inštancie z nevedených dôvodov úplne ignoroval, a to bez akéhokoľvek vysvetlenia a zdôvodnenia. Pritom ide o hlavný a zásadný dôkaz, ktorý tvorí aj hlavný obsahový a právny rámec záväzku medzi žalobkyňou a žalovaným a dokonca obsahuje aj individuálne záväzné dojednania zmluvných strán o účinnosti zmluvy o dielo. Medzi zmluvnými stranami nikdy nebol sporný dojednaný obsah cenovej ponuky a rovnako ani dojednaný obsah objednávky žalovaného vyhotovenej žalobkyňou, pričom len súd prvej inštancie svojim právnym názorom a hodnotením týchto dôkazov toto rozporuje. Obsahom cenovej ponuky žalobkyne bola individualizovaná cenová ponuka žalovanému na distribúciu, tlač a s tým súvisiace ostatné činnosti žalobkyne pre žalovaného za podmienok individuálne určených žalobkyňou. Obsah objednávky sa úplne zhoduje s obsahom cenovej ponuky a obsahuje rovnaký výpočet činností a množstva kusov materiálov. Rovnako ceny ponúknuté žalobkyňou žalovanému v cenovej ponuke sa plne zhodujú s cenami uvedenými v objednávke. Podľa názoru súdu prvej inštancie cenová ponuka v tomto prípade nepredstavuje návrh na uzavretie zmluvy, ale objednávka žalovaného vypracovaná žalobkyňou. Takéto tvrdenie súdu však nie je ničím odôvodnené, chýba mu akékoľvek logické racionálne a právne vysvetlenie a odôvodnenie.

17. Cenová ponuka podľa žalovaného predstavuje dostatočne určitý obsah dojednaného záväzku. Žalobkyňa ako navrhovateľ oferty prejavila jasnú, úctivú a zrozumiteľnú vôľu byť zviazaná v prípade prijatia cenovej ponuky žalovaným na dodanie diela podľa zmluvy o dielo. Napriek všetkým vzájomne si protirečiacim tvrdeniam súdu, práve cenová ponuka vrátane jej prílohy – VOP, spolu s objednávkou tvorí úplný zmluvný rámec zmluvy o dielo. Vo VOP je definované právo žalobkyne na úradu 100% zálohovej platby za dielo platby ešte pred poskytnutím služby. V argumentácii súdu avšak absentuje dojednanie o povinnosti žalovaného takúto úhradu zrealizovať, resp. súd neuvádza žiadnu kauzálnu súvislosť medzi úhradou zálohy za dielo a povinnosťou žalobkyne dielo zhotoviť. To znamená, že žalobkyňa síce má podľa súdu právo na úhradu 100 % ceny diela vopred, avšak toto právo nekonkuruje právu žalovaného na realizáciu diela. Toto zrejme všeobecné dojednanie uvedené vo VOP je neplatné, pretože je v priamom rozpore s individuálnym konkurenčným dojednaním uvedeným v individuálnej cenovej ponuke žalobkyne, kde je uvedené, že: „A. B. C. zabezpečí / dodá: Schválenie objednávky a 100% úhrada zálohovej platby za tlač so zaslaním potvrdenia o úhrade k 24.10.“. Podľa žalovaného predmetné dojednanie jednoznačne a jasne identifikuje odkladaciu podmienku účinnosti zmluvy o dielo ako kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to 1/ schválenie objednávky (účinnosť prijatia návrhu nastala momentom jeho dôjdenia do dispozície žalobkyne - §43c ods. 2 OZ) a 2/ 100% úhrada zálohovej platby za tlač so zaslaním potvrdenia o úhrade k 24.10. (zmluvné dojednanie strán o odklade účinnosti). Ak žalobkyňa napriek nespĺneniu odkladacej podmienky zo strany žalovaného svoj záväzok vopred plnila, plnila tak mimo zmluvného rámca zmluvy o dielo, a to na svoju zodpovednosť a riziko vzniku svojej budúcej škody. Skutočnosť, že žalovaný začal dokonca ešte pred dorúčením objednávky žalobkyne

realizovať prvé úkony spočívajúce v príprave tlačového formátu a grafiky, sama o sebe nespôsobuje vznik účinnosti zmluvy o dielo. K úhrade zálohovej platby nikdy neprišlo, a tak ani zmluva o dielo nikdy nenadobudla účinnosť. Žalobkyňa tak plnila žalovanému mimozmluvne a svoje nároky si mohla voči žalovanému v súdnom konaní uplatniť viac alebo menej úspešne ako náhradu škody, ktorá jej vznikla, nie však ako odmenu za cenu časti diela. Žalovaný tiež uviedol, že email odoslaný pracovníčkou žalobkyne A. E. F. dňa 25.10.2017 predstavuje dôkaz o tom, že dohodnutý záväzok zmluvných strán v cenovej ponuke, a to schválená objednávka a 100 % záloha ceny tlače, tvorí zásadnú a hlavnú podmienku realizácie diela.

18. Podľa žalovaného slovné spojenie akceptovanie objednávky žalobkyňou je bez právneho významu. Takýto právny inštitút slovenský právny poriadok nepozná a rovnako ani zmluvné strany o žiadnom akceptovaní objednávky žalobkyňou neboli dohodnuté. V zmysle § 43c ods. 1 OZ podpísanie a doručenie objednávky žalovaným predstavuje včasné vyhlásenie osoby, ktorej bol návrh určený a z ktorého je zrejмый súhlas žalovaného a predstavuje prijatie návrhu. V zmysle ust. § 43c ods. 2 OZ až dorúčením súhlasu s obsahom návrhu nadobúda prijatie návrhu účinnosť. Žalovaný sa nestotožnil s tým, že objednávka obsahovala „špecifikáciu všetkých vyššie vymenovaných služieb“, ako uviedol súd prvej inštancie. Podľa obsahu objednávky nebolo vôbec možné pristúpiť k tlači alebo spracovaniu tlačových podkladov pre tlač, pretože tieto objednávka vôbec neobsahovala. Sám súd si v tomto protirečí, keď identifikuje, že dňa 24.10.2017 zaslal žalovaný žalobkyňi podpísanú kalkuláciu, resp. obe kalkulácie, ktoré ako súčasť cenovej ponuky mali podľa žiadosti žalobkyne tvoriť spoločne s objednávkou jeden celok, ako kompletný zmluvný rozsah záväzku. Ani tvrdenie súdu o tom, že splatnosť faktúry na deň 24.10.2017 vychádza z návrhu samotného žalovaného, kedy ju chcel sám dobrovoľne zaplatiť, nie je pravdivé, pretože aj tento návrh predložila žalobkyňa, ktorá výslovne požadovala úhradu 100 % zálohovej platby a zaslanie potvrdenia o úhrade k 24.10..

19. Pre uzavretie zmluvy o dielo žalobkyňa požadovala od žalovaného doručiť jej písomnú a podpísanú nielen objednávku, ale aj obe cenové kalkulácie. Preto je úplne zrejмый, a v konaní to bolo nesporné, že zmluvný rozsah zmluvy o dielo tvorí cenová ponuka vrátane oboch cenových kalkulácií, VOP, ktoré sú ich súčasťou, a objednávka žalovaného vypracovaná žalobkyňou. Nie je možné ani VOP, ani jednotlivé cenové kalkulácie a ani objednávku v tomto súdnom konaní posudzovať samostatne ako nejaké individuálne návrhy a dojednania. Preto argumentácia súdu, ktorá úplne z neznámych príčin vytrháva jednotlivé dojednania o tlači a spracovaní materiálov z rámca dohodnutého rozsahu zmluvy o dielo, je nielenže v rozpore s preukázanými tvrdeniami v súdnom konaní, ale je v rozpore aj s právnym posúdením veci. Obsah zmluvy a dielo musí byť určitý a zrozumiteľný, a preto obsah zmluvy o dielo netvorí len dojednanie o vyhotovení diela, ale najmä určité, jasné, zrozumiteľné a najmä nezameniteľné dojednanie o reálnom obsahu diela. Objedávka nič také neobsahuje, preto nemôže obsahovať všetky zákonné náležitosti zmluvy o dielo. Žalovaný nikdy neargumentoval tým, že by podpísanie a doručenie objednávky nepredstavovalo akceptáciu cenovej ponuky žalobkyne. Podľa žalovaného objednávka predstavuje akceptáciu zmluvy a jej následkom je vznik platnosti tejto zmluvy. To, že je zmluva platne uzavretá, však nemožno stotožňovať s jej účinnosťou.

20. Žalovaný sa tiež nestotožnil s argumentáciou súdu o možnosti plniť dielo v častiach. Z charakteru obsahu dojednania je zrejмый, že jednotlivé časti dodania diela na seba vzájomne skutkovo nadväzovali. Aj z technického pohľadu je zrejмый, že charakter diela neumožňoval dokonca ani zámenu poradia jednotlivých technických krokov, pretože tým by sa dielo ako celok zmarilo. Rovnako tak aj prerušenie postupnosti jednotlivých krokov viedlo k tomu, že dielo nebolo dokončené. Keďže súd dospel z záveru, že obsahom zmluvy o dielo bola tlač a distribúcia letákov ako celku, bolo potrebné identifikovať: a/ či tu existovala dohoda medzi účastníkmi o možnosti čiastočného dodania diela (k takejto dohode neprišlo), b/ či je možné predpokladať, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy o dielo mohol súhlasiť a požadovať plnenie diela aj v časti (nie je ani možné ani predpokladať, že by žalovaný súhlasil s dodaním diela v jeho časti), c/ či je primerané a spravodlivé vzhľadom na predmet diela požadovať od žalovaného, aby prijal aj čiastočné plnenie diela bez toho, aby žalovanému vznikla nenáležitá škoda (prevzatie čiastočného dodania diela nemožno ani od žalovaného primerane a spravodlivo požadovať bez toho, aby žalovanému vznikla nenáležitá škoda). Akceptáciou odopretia plnenia záväzku súd potvrdzuje, že účastníci zmluvy si boli navzájom vedomí, predovšetkým žalobkyňa, že dielo je povinná splniť ako celok.

21. Skutočnosť, že žalobkyňa odoprela plniť zvyšnú časť zmluvy, čím fakticky nútila žalovaného pod hrozbou zmarenia diela a škody, aby súhlasil s prevzatím časti diela a aby si sám žalovaný zabezpečil

distribúciu letákov, nemôže predstavovať zmenu obsahu predchádzajúceho záväzkov-právneho vzťahu zmluvných strán, a to ani z dôvodu, že žalovaný v emaily zo dňa 30.10.2017 o 10:05 uviedol, že „Letáky donesiete u mňa doma, odpočítame distribúciu a hotovo. Náklady zaplatím v pondelok.“. Takéto konanie je nátlakom žalobkyne, ktoré je jasne nedovoleným konaním v zmysle ust. § 37 ods. 1 OZ. Navyše obchodná praktika, ktorou dodávateľ núti spotrebiteľa uzavrieť akúkoľvek spotrebiteľskú zmluvu, je neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. a/ OZ. Rovnako za neplatné sú považované aj dojednania podľa § 53 ods. 4 písm. i/ OZ. Predmetný záväzok bol jasne ohraničený lehotou jeho dodania, išlo o letáky na volebnú kampaň, ktorá bola zákonne obmedzená a dĺžka jej trvania bola verejne známa. Práve z emailovej komunikácie strán sporu jasne vyplýva to, že obe zmluvné strany si boli veľmi dobre vedomé, že táto zmluva je uzavretá na dobu určitú a že ak v lehote do začatia volebného moratória nepríde k dokončeniu diela, dielo bude zmarené.

22. Nie je tiež pravdou, že žalovaný od počiatku trval na dodaní letákov jemu a uvažoval nad ich vlastnou distribúciou. V skutočnosti žalovaný od počiatku požadoval od žalobkyne ako primárnu službu distribúciu letákov, tlač a ich spracovanie predstavovali „len“ sekundárnu službu, ktorú si dokázal zabezpečiť žalovaný aj inak. Práve z dôvodu časovej tiesne rokoval žalovaný primárne o možnostiach distribúcie letákov žalobkyňou. Možnosť ich tlače a spracovania predstavovala až sekundárny obsah záväzku, ktorý sa rozhodol žalovaný kontrahovať len a výlučne až vtedy, ak žalobkyňa zaručí včasnú distribúciu letákov v požadovanej lehote. Za nesprávne označil žalovaný tiež tvrdenie súdu o tom, že žalobkyňa začala tlač pred tým, ako bola uzavretá zmluva. Žalovaný tiež zotrval na tom, že zmluvu je nutné považovať za formulárovú, keďže dojednania, do ktorých mal možnosť zasiahnuť, sa týkali výlučne technických podmienok diela. V súvislosti so spotrebiteľským charakterom zmluvy odvolateľ poukázal na § 4 ods. 6 zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

23. Žalobkyňa navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že tvrdenie žalovaného, že práve cenová ponuka a nie objednávka, predstavovala ofertu, teda návrh na uzavretie zmluvy o dielo, nie je v konečnom dôsledku relevantný faktor, ktorý by mal akýkoľvek podstatný a meritórny vplyv pre rozhodnutie vo veci. Žalobkyňa sa stotožňuje s tvrdením žalovaného, že neexistuje rozpor medzi obsahom objednávky a obsahom cenovej ponuky čo do rozsahu a obsahu identifikácie diela. Objednávka navyše obsahuje ustanovenie, v zmysle ktorého žalovaný svojim podpisom potvrdil, že súhlasí so VOP a zaväzuje sa ich v celom rozsahu dodržiavať s výnimkou ustanovení, ktoré iným spôsobom upravuje objednávka. Keďže VOP boli žalovanému vopred predložené ako súčasť cenovej ponuky, možno tvrdiť, že samozrejme aj tieto tvoria záväzkovo-právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným spolu s objednávkou, a to v takom rozsahu, pokiaľ objednávka neupravuje niečo inak. Je nepochybné, že dňa 24.10.2017 došlo medzi zmluvnými stranami k záväznému dohodnutiu si základných podmienok ich vzájomného zmluvného vzťahu, pričom pre podstatu sporu nie je relevantné, či ofertu predstavovala cenová ponuka alebo objednávka, ktorých základné obsahové náležitosti sa zhodujú a ktoré boli dohodnuté k rovnakému dátumu. Moment uzatvorenia zmluvy (t.j. moment kedy došlo k stretu ponuky a jej akceptácie) nemusí byť totožný s momentom, kedy došlo k reálnemu formálnemu podpisu zmluvy, kde právna teória odlišuje moment uzatvorenia zmluvy a moment podpisu zmluvy, ktoré sa nemusia striktnie udiať v rovnakom čase. V objednávke je medzi špecifikáciou objednávaných služieb vrátane k nim zodpovedajúcim stanoveným cenám explicitne uvedené: „distribúcia do schránok, tlač a spracovanie zásielok, organizačné zabezpečenie, spoločná kontrola“, kedy zároveň objednávka v plnom rozsahu reflektovala na predloženú cenovú ponuku a podmienky v nej uvedené. Pokiaľ žalovaný považuje za akceptáciu zmluvy o dielo objednávku, resp. jej podpísanie a doručenie, potom návrhom na uzavretie zmluvy o dielo nemohla byť cenová ponuka, ale samotná objednávka. Žalovaný tak potvrdil, že práve objednávka predstavovala ofertu relevantnú pre uzatvorenie zmluvného vzťahu. Z argumentácie žalovaného je tak zrejma spornosť jeho tvrdení, ktoré sa vzájomne vylučujú.

24. Žalobkyňa ďalej uviedla, že samotná cenová ponuka bola individualizovaná vo vzťahu k žalovanému a na mieru pre žalovaného, t. j. nešlo o tzv. „verejný cenník“, avšak nestotožňuje sa s tvrdením žalovaného, že išlo o cenovú ponuku za podmienok individuálne určených žalobkyňou. Pokiaľ hovoríme o individualizovanej cenovej ponuke, ide o ponuku prispôbenú požiadavkám a potrebám zákazníka, t. j. v tomto prípade žalovaného. Už z charakteru cenovej ponuky ako takej vyplýva, že táto ešte nie je zmluvou, ani návrhom na jej uzavretie. V tomto prípade išlo o individualizovaný návrh základných kontúr podmienok, ktorými by sa mal zmluvný vzťah v prípade jeho uzavretia spravovať. Zo samotnej cenovej ponuky navyše vyplýva, že okrem cenovej ponuky bude nevyhnutné posúdiť aj objednávku

a túto schváliť, z čoho je zrejmé, že za relevantnú zmluvu sa považuje objednávka pri subsidiárnej aplikácii VOP. Záväzným dokumentom pre uzavretie zmluvy bola práve objednávka a nie cenová ponuka ako taká. Zmluva vznikla zaslaním podpísanej objednávky žalovaným žalobkyňou a jej následnou akceptáciou zo strany žalobkyne (akceptácia je s ohľadom na následné úkony žalobkyne zrejmá). Žalovaný na jednej strane tvrdí, že ofertou v tomto prípade bola cenová ponuka a nie objednávka, no na druhej strane posudzuje, či ofertou bolo zaslanie objednávky žalobkyňou alebo žalovaným a či akceptáciou bolo zaslanie podpísanej objednávky žalovaným alebo jej prijatie žalobkyňou. Skutočnosť, či okamihom akceptácie bolo zaslanie podpísanej objednávky žalovaným alebo jej prijatie žalobkyňou, nie je v konečnom dôsledku relevantný faktor, ktorý by mal akýkoľvek podstatný a meritórny vplyv pre rozhodnutie vo veci. Uvedenými tvrdeniami žalovaný žiadnym spôsobom nespochybňuje fakt, že medzi zmluvnými stranami došlo k platnému uzavretiu zmluvy o dielo. Žalobkyňa má (v nadväznosti na odvoláciu argumentáciu žalovaného) za to, že slovné spojenie akceptovanie objednávky žalobkyňou nie je bez právneho významu. Rovnako sa nestotožňuje s tým, že takýto právny inštitút slovenský právny poriadok nepozná. Je predsa bežnou aplikačnou praxou, že zákazník vyplní a zašle objednávku dodávateľovi, kedy až akceptáciou tejto objednávky zo strany dodávateľa dôjde k uzatvoreniu zmluvy. Navyše, medzi okamihom zaslania objednávky zo strany žalovaného a okamihom akceptácie objednávky žalobkyňou nie je časový rozdiel, ktorý by mal akýkoľvek význam a relevanciu pre merito tohto sporu.

25. K argumentácii žalovaného k tzv. cenovým kalkuláciám žalobkyňa uviedla, že tieto nepredstavujú hlavný obsahový a právny rámec záväzku, keď síce ide o individuálne dojednania zmluvných strán, avšak nie o účinnosti zmluvy. Základný obsahový rámec objednávky a cenovej ponuky je totožný (rovnaké ceny, rovnaké služby), pričom objednávka v sebe zahŕňa obsah cenovej kalkulácie. Relevantnosť cenových kalkulácií nikto nespochybňuje, nakoľko ich základný relevantný obsah sa pretavil do objednávky. Navyše na e-mail p. F. zo dňa 24.10.2017 o 13:29 hod. adresovaný žalovanému žalovaný reagoval zaslaním objednávky, pričom žiadnym spôsobom nenamietal, že uvedené nepovažuje za relevantnú objednávku. Základný rámec tvoriaci zmluvu o dielo je objednávka, ktorá umožňuje subsidiárnu aplikáciu VOP. Rovnako je relevantným obsahom zmluvného vzťahu založeného objednávkou aj dohoda zmluvných strán, ktorá kreuje podrobný rozsah a obsah zmluvy o dielo, a to v rozsahu, pokiaľ nie je v objednávke uvedené inak. Takouto dohodou sa rozumie aj predchádzajúca komunikácia zmluvných strán, zaslané cenové kalkulácie, ktoré sa v základom a podstatnom rozsahu pretavili do objednávky, a teda aj individualizovanú cenovú ponuku ako takú.

26. Súd správne uviedol, že obsah zmluvy o dielo je určený práve obsahom písomnej objednávky žalovaného zaslanej žalobkyňou. Táto totižto obsahovala všetky podstatné náležitosti zmluvy o dielo (označenie zmluvných strán, predmet zmluvy - dielo, ktoré sa má vykonať, cena a základný záväzok oboch zmluvných strán - záväzok žalobkyne vykonať dielo a záväzok žalovaného zaplatiť dohodnutú cenu za dielo). Objedávka odkazuje na subsidiárnu aplikáciu VOP, ktoré boli navyše žalovanému dostatočne včas predložené, aby mal možnosť sa s nimi oboznámiť a ovplyvniť ich obsah. Tieto boli tiež súčasťou individualizovanej cenovej ponuky (ako celok), pričom tieto dokumenty zároveň do svojho obsahu inkorporovali cenové kalkulácie. Je nesporné, že uzavretiu zmluvy predchádzala rozsiahla e-mailová komunikácia zmluvných strán, ako aj osobné stretnutie zmluvných strán, ktoré sa uskutočnilo dňa 23.10.2017, kedy boli okrem iného dostatočne podrobne rokované podmienky a špecifikácia pre realizáciu diela. S ohľadom na charakter daného zmluvného vzťahu platí, že základom pre vznik zmluvného vzťahu bola objednávka, ktorá pokiaľ neupravuje niečo odlišne, v sebe subsumuje ďalšie zmluvnými stranami dohodnuté podmienky, a preto má žalobkyňa za to, že zmluva o dielo bola uzavretá platne a účinne.

27. Zo znenia VOP tiež vyplýva, že žalobkyňa mohla vyžadovať od žalovaného úhradu 100 % zálohovej platby, t. j. mohla využiť svoje právo vyžadovať danú úhradu vopred, avšak uvedené nemá žiadny vplyv na záväznosť a účinnosť zmluvy a jej neuhradenie nespôsobuje zánik záväzku vyplývajúceho zmluvným stranám z podpísanej objednávky a už vôbec nepredstavuje odkladaciu podmienku pre nadobudnutie účinnosti zmluvy o dielo. Úhrada 100 % zálohovej platby predstavovala jeden zo záväzkov žalovaného, ktoré si bol žalovaný povinný splniť, a to v lehote do 24.10.2017. Predmetnú zálohovú platbu žalovaný riadne a včas neuhradil, t.j. dostal sa do omeškania so splnením splatného záväzku. Takýto záväzok žalovaného však nie je v žiadnom prípade možné považovať za dohodu o odkladacej podmienke zmluvy, nemá na účinnosť uzatvorenej zmluvy žiadny vplyv a nemožno ju vykladať tým spôsobom, že nespĺnením záväzku žalovaného spočívajúcom v úhrade 100 % zálohovej platby nikdy

zmluva nenadobudla účinnosť. Preto je irelevantná argumentácia žalovaného o absencii dojednania povinnosti žalovaného takúto úhradu zrealizovať, resp. o absencii kauzálnej súvislosti medzi úhradou zálohy za dielo a povinnosťou žalobkyne dielo zhotoviť a o potrebe vysporiadania sa s týmito otázkami. Uzatvorená zmluva o dielo neobsahuje žiadnu osobitnú dohodu medzi zmluvnými stranami o odkladacej podmienke zmluvy, ani sa jej platnosť a/alebo účinnosť na splnenie akejkoľvek odkladacej podmienky neviaže. Ako zo znenia objednávky jednoznačne vyplýva, podpisom objednávky si musel byť žalovaný s prihliadnutím na jeho právnu spôsobilosť a postavenie vedomý záväzného objednania služieb a rovnako aj tej skutočnosti, že za objednané služby vzniká žalobkyňi nárok na zaplatenie dohodnutej odplaty. S prihliadnutím na opakované prísľuby žalovaného na úhradu dlžnej sumy v súlade s predloženou e-mailovou komunikáciou a rovnako aj v súvislosti s prejavom vôle žalovaného na úhradu dlžnej sumy s prísľubom zaslania návrhu splátkového kalendára je zrejmé, že žalovaný si bol plne vedomý záväznosti objednávky, ako aj povinnosti úhrady dlžnej sumy. Objednávka je záväzná od momentu jej podpisu žalovaným a jej doručenia do dispozičnej sféry žalobkyne. To, že žalovaný vyjadril vôľu zaplatiť za expresné spracovanie len potvrdzuje, že žalovaný si bol vedomý a práve trval na expresnom spracovaní svojej požiadavky, t. j. na bezodkladnom začatí s realizáciou diela. Zasláním podpísanej objednávky rovnako prevzal na seba záväzok úhrady 100% zálohovej platby ešte pred poskytnutím služby, ktorý mu vyplýva z platne a účinne uzatvorenej zmluvy o dielo.

28. K argumentácii žalovaného o začatí realizácie predmetu plnenia vopred, pred naplnením odkladacej podmienky, a to bez vedomosti a súhlasu žalovaného, žalobkyňa poukázala na e-mailovú komunikáciu zmluvných strán. Príplatok za expresné spracovanie bol bližšie špecifikovaný v rámci podrobnej kalkulácie, uplatnil sa s ohľadom na expresnú požiadavku žalovaného a na s tým súvisiaci problém nájsť kapacity a čas v rotačkových tlačiarňach s ohľadom na prebiehajúce volebné obdobie v SR a ČR. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný súhlasil aj s tým, že súčasťou ceny za tlač a spracovanie zásielok je aj poplatok za expresné spracovanie a tak súhlasil s bezodkladným začatím s realizáciou diela. Z e-mailovej komunikácie jednoznačne vyplýva vedomosť žalovaného so začatím realizácie diela. Jeho súhlas bol navyše daný podpísaním a zasláním objednávky, kedy si bol žalovaný plne vedomý podmienok realizácie diela, a to aj s ohľadom na jedinou možnosť ako splniť jeho expresnú požiadavku a stihnúť distribúciu predvolebných materiálov ešte v čase pred začatím volebného moratória, a to bezodkladným začatím s realizáciou diela. Ak by žalobkyňa nezačala bez zbytočného odkladu s realizáciou diela, zmarila by tak účel sledovaný žalovaným a plnenie by sa stalo spočiatku nemožným. Žalobkyňa pri začatí s realizáciou diela vychádzala výlučne z požiadavky stanovenej žalovaným.

29. K argumentácii žalovaného ohľadom prípustnosti čiastkového plnenia zmluvy o dielo, žalobkyňa uviedla, že v zmysle objednávky si žalovaný objednal viacero činností/služieb, ktoré bolo možné plniť aj samostatne a nie výlučne ako jeden celok. Je bežnou praxou, že jeden podnikateľský subjekt vytvorí grafický návrh tlače, ďalší zabezpečí tlač aj prípadne obáľkovanie zásielok a ďalší podnikateľský subjekt zabezpečí samotnú distribúciu zásielok podľa požiadaviek objednávateľa. Touto skutočnosťou nie je žiadnym spôsobom dotknutý všeobecný fakt, že fakticky na seba jednotlivé činnosti nadväzujú, avšak neplatí, že tieto jednotlivé služby nemožno poskytnúť samostatne. Preto akékoľvek tvrdenia žalovaného ohľadom technickej nadväznosti jednotlivých krokov a nemožnosti zámeny ich poradia žiadnym spôsobom nedokazujú nedeliteľnosť plnenia. S ohľadom na v konaní preukázanú deliteľnosť plnenia že došlo k riadnemu a včasnému splneniu diela, a to v kontexte poskytnutia samostatných služieb tlače a spracovania zásielok. Deliteľnosť plnenia okrem vyššie vysvetleného preukazuje aj to, že svojím konaním a svojimi vyjadreniami túto deliteľnosť prezumovala nielen žalobkyňa, ale aj žalovaný. Žalovaný totiž napr. neskôr po realizácii tlače a spracovania zásielok zo strany žalobkyne mal záujem realizovať si distribúciu už sám. Teda sám žalovaný spájal a rozdeľoval jednotlivé činnosti s vedomím o ich deliteľnosti.

30. K nedodaniu služby - distribúcia do schránok došlo výlučne z dôvodov na strane žalovaného, ktorý si neplnil svoje záväzky zo zmluvy vyplývajúce a vo vzťahu ku ktorému existovala dôvodná obava, že si tieto záväzky ani nesplní. Na základe uvedeného žalobkyňa pristúpila k uplatneniu si svojho zákonného práva v zmysle odopretia plnenia v súlade s ust. § 560 OZ, a to až do doby, kým nebude zabezpečené plnenie (úhrada dlžnej sumy) zo strany žalovaného. Žalovaný nepreukázal, že plnenie bolo v zmysle zákona nedeliteľné, a to aj s ohľadom na tú skutočnosť, že distribúciu predvolebných letákov mohol žalovanému zabezpečiť aj iný subjekt na trhu. Žalobkyňa bola pripravená riadne plniť a dokonca realizovať aj samotnú distribúciu, avšak dôvodne a oprávnene odoprela predmetné plnenie v súlade so zákonom, a to výlučne z dôvodov porušenia zmluvného záväzku na strane žalovaného, a to do doby,

kým žalovaný predmetný záväzok nesplní. K realizácii všetkých objednaných služieb nedošlo výlučne z dôvodov na strane žalovaného, čo jednoznačne nemôže byť na ťarchu druhej zmluvnej strany. Zo strany žalobkyne nedošlo k odopretiu ďalšieho plnenia diela, ale k odopretiu osobitnej služby, a to v súlade so zákonom. Uplatnením zákonného práva žalobkyne pritom nemôže dôjsť k akémukoľvek porušeniu jej povinností voči druhej zmluvnej strane a vonkoncom k žiadnemu protiprávnemu núteniu žalovaného pod hrozbou zmarenia diela a škody, aby súhlasil s prevzatím časti diela a aby si sám zabezpečil distribúciu letákov. Rovnako uplatnenie zákonného práva žalobkyne a výkon toho, čo sám zákonodarca pripúšťa ako prostriedok právnej ochrany, nemožno kvalifikovať ako dodatočnú zmenu obsahu zmluvy o dielo. Predmetná zákazka sa nečlenila na primárnu a sekundárnu službu, takže to ani v žiadnom prípade nevyplýva zo súdneho spisu a z objednávky, keď žalovaný si objednal u žalobkyne jednotlivé a vzájomne rovnocenné samostatné služby. Preto aj tvrdenie, že žalovaný mal záujem o tlač a spracovanie letákov až potom, čo mu žalobkyňa potvrdila, že dokáže zabezpečiť distribúciu predvolebných letákov včas, považuje žalobkyňa za vykonštruované a nevyplývajúce zo súdneho spisu a ani z predložených dôkazov.

31. Vo vzťahu k súvisiacej argumentácii žalovaného o existencii neprijateľných zmluvných podmienok žalobkyňa uviedla, že zo skutkového stavu ani len v náznakoch nevyplýva konanie žalobkyne, ktorým by nútila žalovaného zmluvu uzavrieť. Žalovaný si bol od počiatku vzniku zmluvného vzťahu plne vedomý svojich záväzkov mu zo zmluvy vyplývajúcich, tieto mu žalobkyňa dala jednoznačným, zreteľným a zrozumiteľným spôsobom na vedomie a odsúhlasenie (cenová ponuka, cenová kalkulácia, objednávka ...), čo žalovaný zaslaním podpísanej objednávky pri svojom plnom vedomí a po posúdení jednotlivých podmienok uzatvorenia zmluvy explicitne odsúhlasil. Žalovaný poznal cenu jednotlivých služieb ako aj lehotu splatnosti a uvedené preukázateľne akceptoval. V omeškaní s plnením je tá strana, ktorá neplní, hoci je pohľadávka splatná. V takom prípade druhá strana zmluvy nemusí plniť a nedostane sa do omeškania, ak bola schopná a ochotná plniť - uvedené znamená, že takéto odopretie plnenia nemožno považovať za porušenie zákona, a to ani v kontexte jednostrannej zmeny zmluvných podmienok, nakoľko k ich zmene nikdy nedošlo.

32. Nie je tiež pravdou tvrdenie žalovaného, že nemal možnosť zasiahnuť do záväzkovo-právnych dojednaní uzatvorenia zmluvného vzťahu, a preto je zmluvu medzi nimi uzatvorenú potrebné považovať za formulárovú zmluvu. V tomto spore boli preukázateľne medzi žalobkyňou a žalovaným individuálne dohodnuté podmienky uzatvorenia predmetného zmluvného vzťahu, žalovaný mal preukázateľne možnosť pred uzatvorením predmetnej objednávky túto po obsahovej stránke konzultovať so žalobkyňou a predostierať návrhy na jej úpravu, o čom žalobkyňa a žalovaný medzi sebou niekoľkokrát rokovali, a to aj osobne. To, či žalovaný svoje právo ovplyvniť obsah zmluvy uplatnil alebo neuplatnil, resp. v akom rozsahu ho uplatnil, nemôže byť na ťarchu žalobkyne. Zo žiadneho konania žalobkyne nevyplýva, že by akokoľvek znemožňovala žalovanému možnosť ovplyvniť obsah zmluvného vzťahu. Napokon aj ovplyvňovanie a dojednávanie technických podmienok diela predstavuje ovplyvňovanie obsahu zmluvných podmienok. Ani žalovaným spomínané ust. § 4 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z. z. nemožno vykladať absolútne, keď v danom prípade je zrejmé, že pochybnosti ohľadom možnosti žalovaného zasahovať do obsahu zmluvy nie sú dané. Dodržiavanie uvedeného ustanovenia zákona nemôže vyžadovať, aby sa jeho uplatňovaním kompenzovalo opomenutie práva spotrebiteľa vyjadriť sa k obsahu zmluvy, ani aby sa nahradil relatívne pasívny prístup spotrebiteľa vo veci negociácie zmluvy.

33. Podľa žalobkyne e-mail pracovníčky žalobkyne A. F. je potrebné vykladať vo vzájomných súvislostiach celého dohodnutého zmluvného vzťahu a nie len jeho vyňatím z kontextu. Mail je potrebné interpretovať spôsobom, že pokiaľ žalovaný nezaplatí 100 % platby, tak žalobkyňa nebude môcť realizovať všetky objednané služby. Výklad obsahu mailu musí korešpondovať s tým, čo bolo dohodnuté, a preto tento e-mail nemení obsah zmluvy o dielo, ani ho nedopĺňa a vo svojej podstate sa obsahu zmluvy neprieči. V tomto ohľade možno poukázať práve na proklientský a individuálny prístup žalobkyne k žalovanému, kedy žalobkyňa s prihliadnutím na postavenie žalovaného v spoločnosti a na funkciu, na ktorej výkon v danom čase kandidoval, ako aj na ochotu a dobrú vôľu vyjsť klientovi v ústrety, akceptovala žalovanému mierne omeškanie so zálohovou platbou. Naopak, neposkytnutie služby s odôvodnením, že nebola uhradená záloha, by v prípade, ak žalovanému súd priznal postavenie spotrebiteľa, mohlo byť považované za konanie spôsobilé privodiť žalovanému škodu, a to najmä z dôvodu, že možnosť riadneho a včasného poskytnutia služby bola zákonom limitovaná len na pár dní z dôvodu začínajúceho moratória a s ohľadom na charakter poskytovanej služby a jej časové možnosti poskytnutia. Žalobkyňa vychádzala pri plnení predmetu zmluvy z vyhlásení žalovaného s prísľubmi úhrady ceny za službu, s prihliadnutím na postavenie žalovaného v spoločnosti a na funkciu, na ktorej výkon v danom čase

kandidoval, s prihladením na časovú tieseň, do akej žalovaný žalobkyňu dostal. V danej veci došlo k uzatvoreniu platnej a účinnej zmluvy o dielo, pričom žalobkyňa si riadne a včas splnila povinnosti jej zo zmluvy vyplývajúce, tlač predvolebných letákov vykonala a tieto mala na základe záujmu žalovaného aj v úmysle žalovanému v dohodnutej lehote odovzdať, žalobkyňi preukázateľne vznikol nárok na zaplatenie ceny za poskytnuté plnenie, t. j. dlžnej sumy zo strany žalovaného (tzn. vznikol jej nárok na zaplatenie ceny za poskytnuté plnenie a nie nárok na náhradu škody).

34. Žalovaný v podaní zo dňa 20.9.2022 zotrval na ním podanom odvolaní a argumentácii v ňom uvedenej. Uviedol, že žalobkyňa i žalovaný sa zhodujú v tom, že zmluvný rámec predmetného súdneho sporu je nesporný, t. j. že záväzkovo právny rámec zmluvy o dielo tvorili cenové kalkulácie (ktoré sú súčasťou cenovej ponuky), VOP (ktoré sú rovnako súčasťou cenovej ponuky) a objednávka. Pretože predloženie návrhu na uzavretie zmluvy predstavuje prvý právny úkon potrebný pre uzavretie zmluvy a argumentáciou súdu o tom, že až objednávka žalovaného je návrhom na uzavretie zmluvy, súd prvej inštalácie právne ignoruje cenovú kalkuláciu pre tlač letákov ako záväzný právny dokument. Žalovaný zopakoval, že nie objednávka, ale práve cenová ponuka vrátane dvoch cenových kalkulácií tvorí návrh na uzavretie zmluvy. Objednávka sa stáva záväznou momentom jej doručenia do sféry žalobkyne bez ohľadu na jej akceptáciu žalobkyňou. Záväznosť objednávky nastáva dorúčením do sféry žalobkyne, nie nejakým jej akceptovaním zo strany žalobkyne, ako chybne uvádza súd prvej inštalácie aj žalobkyňa. Akceptácia objednávky žalobkyňou však nevyplýva zo žiadneho dojednania medzi stranami sporu ani zo zákona. Jediný, kto bol pre záväznosť zmluvy o dielo povinný objednávku schváliť a podpísať, bol žalovaný. Schválenie objednávky žalovaným však predstavuje jej podpísanie a zároveň jej doručenie do sféry žalobkyne. Žalovaný opätovne poukázal na cenovú kalkuláciu na tlač letákov a ich spracovanie, ktorá tvorí súčasť cenovej ponuky, kde je uvedené dojednanie zmluvných strán o tom, že: „A. B. C. zabezpečí / dodá: Schválenie objednávky a 100% úhrada zálohovej platby za tlač so zaslaním potvrdenia o úhrade k 24.10.“. Podľa žalovaného je predmetné dojednanie konjunkciou dvoch povinností žalovaného, ktoré sú rovnocenné. Je síce pravdou, že vo VOP je uvedené, že „Dodávateľ je oprávnený vyžadovať úhradu 100% zálohy platby ešte pred poskytnutím služby.“, toto právo žalobkyne však neodporuje povinnosti žalovaného uvedenej v cenovej kalkulácii, podľa ktorej je žalovaný povinný uhradiť 100% zálohovej platby za tlač. Ak žalobkyňa plnila zmluvný záväzok, plnila ho síce z platne uzavretej zmluvy o dielo, avšak zo zmluvy, ktorej účinnosť nenastala, teda predmetný záväzkovo-právny vzťah bol platný avšak nezáväzný.

35. Čo sa týka nedeliteľnosti plnení, a to tlače a distribúcie letákov, súd prvej inštalácie sa vôbec nevysporiadal postupom v zmysle § 4 ods. 6 zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa s tým, či žalovaný ako spotrebiteľ sa mohol domnievať, že si objednal dielo ako celok alebo či aj v zmysle tohto ustanovenia je možné pripustiť výklad, podľa ktorého by sa mohla predpokladať deliteľnosť týchto plnení. Dôkazom opaku nedeliteľnosti plnenia je odopretie zvyšku plnenia žalobkyňou, ktoré dokonca akceptoval aj prvoinštančný súd. Ak žalovaný dňa 27.10.2017 prejavil svoj záujem o dodanie letákov na jeho adresu, je nevyhnutné túto skutočnosť vykladať v kontexte toho, že to bola práve žalobkyňa, ktorá odoprela ďalšie plnenie zmluvy o dielo, a to realizáciu distribúcie letákov. Kauzálna teda žalobkyňa odmietla ďalšie realizovanie diela a tým nútila žalovaného k prevzatíu letákov a realizácii distribúcie iným spôsobom. Nie je pritom možné na základe porušenia práva žalobkyňou vyvodzovať zmenu v obsahu práva žalovaného. Nie je tiež pravdou, že by si prevzatie letákov vymienil žalovaný. Takéto tvrdenie je v úplnom rozpore so skutkovým stavom, pretože to bola žalobkyňa, ktorá ako prvá svojvoľne odoprela plniť zvyšok diela. Vo vzťahu k aplikácii § 560 OZ žalovaný uviedol, že v tomto prípade žalobkyňa od počiatku vedela, že žalovaný nedisponuje potrebnými finančnými prostriedkami a ku žiadnej zmene v tejto veci nikdy neprišlo, pretože žalovaný finančné prostriedky nezískal. Z § 518 OZ vyplýva, že ak z povahy veci bolo zrejmé, že o oneskorené plnenie nemá veriteľ záujem, čo bezpochyby platí pre prípravu volebnej kampane v období do začiatku volebného moratória, zmluva sa uplynutím doby, na ktorú je uzavretá, od začiatku zrušuje. Napriek tomu, že žalobkyňa odoprela plnenie zmluvy podľa § 560 OZ, zmluva sa začiatkom volebného moratória od počiatku zrušila, a preto je na ňu potrebné hľadieť tak, akoby nikdy nevznikla. Po zrušení zmluvy bolo možné pristúpiť k uplatneniu nárokov zo zodpovednosti za škodu, nie je však možné uplatňovať v konaní nárok na odmenu za cenu diela.

36. V reakcii na vyjadrenie žalovaného žalobkyňa v podaní zo dňa 6.10.2022 uviedla, že hlavný obsahový a právny rámec záväzkovo-právneho vzťahu uzatvoreného medzi žalobkyňou a žalovaným tvorí objednávka, ktorá pripúšťa subsidiárnu aplikáciu VOP. Rovnako je subsidiárnym obsahom platne a účinne uzatvoreného zmluvného vzťahu založeného objednávkou aj dohoda zmluvných strán, ktorá

kreuje podrobný rozsah a obsah zmluvy o dielo, a to v primeranom rozsahu, pokiaľ nie je v objednávke uvedené inak, t. j. znenie objednávky má vždy prednosť. Žalobkyňa zotrvala na tom, že návrhom na uzavretie zmluvy o dielo je objednávka. Cenová ponuka bola úkonom, ktorý predchádzal objednávke a uzatvoreniu zmluvy o dielo, pričom predstavuje len ponuku ceny a individualizovaný, nezáväzný návrh základných kontúr podmienok, ktorými by sa mal subsidiárne zmluvný vzťah spravovať až v prípade jeho účinného uzavretia - t. j. uplatní sa iba v primeranom rozsahu a výlučne v prípade, ak skutočne dôjde k uzavretiu zmluvného vzťahu a nadobudnutiu jeho účinnosti, a samozrejme pokiaľ z objednávky nevyplýva niečo iné. Zmluva o dielo tak vychádza aj z obsahu cenovej ponuky, ale cenová ponuka zmluvou o dielo ako takou nie je (nie je ani návrhom na jej uzavretie), a preto nie je jej obsah určujúci pre samotný záväzkový vzťah.

37. Žalobkyňa zopakovala, že zo znenia VOP vyplýva, že žalobkyňa mohla vyžadovať od žalovaného úhradu 100 % zálohovej platby, avšak uvedené nemá žiadny vplyv na záväznosť a účinnosť zmluvy a jej neuhradenie nespôsobuje zánik záväzku vyplývajúceho zmluvným stranám z podpísanej objednávky a už vôbec nepredstavuje odkladaciu podmienku pre nadobudnutie účinnosti zmluvy o dielo. Úhrada 100 % zálohovej platby predstavovala jeden zo záväzkov žalovaného, ktoré si bol žalovaný povinný splniť, a to v lehote do 24.10.2017. Ak je schválenie a akceptácia objednávky právotvorná podmienka účinnosti zmluvy, neznamená to, že úhrada 100 % zálohovej platby má rovnaké účinky. Žalobkyňa len všeobecne zosumariovala, čo všetko sa bude od žalovaného vyžadovať, pričom si dovoľila ho vopred informovať, že si uplatní svoje právo vyžadovať danú úhradu vopred. Žalovaný mal možnosť sa ešte pred uzatvorením zmluvy oboznámiť so skutočnosťou, že v prípade uzatvorenia zmluvy a nadobudnutia jej účinnosti, t. j. akceptácie objednávky, si žalobkyňa uplatní dané právo a bude povinnosťou žalovaného 100% úhrada zálohovej platby za tlač so zaslaním potvrdenia o úhrade k 24.10.2017. Právo žalobkyne na úhradu zálohovej platby vzniklo akceptáciou objednávky, na základe ktorej bola žalovanému zaslaná zálohová faktúra. K rovnakému momentu vznikla povinnosť žalovaného uhradiť zálohovú platbu žalobkyni. Na základe podpísanej objednávky žalovaný prevzal na seba záväzok úhrady 100% zálohovej platby ešte pred poskytnutím služby, ktorý mu vyplýva z platne a účinne uzatvorenej zmluvy o dielo.

38. K argumentácii žalovaného o vynucovaní si uzatvorenia „nového právneho úkonu“ žalobkyňa uviedla, že s ohľadom na skutočnosť, že došlo k platnému a účinnému uzatvoreniu zmluvy o dielo, na základe ktorej žalobkyňa plnila a bola pripravená odovzdať predvolebné letáky žalovanému v súlade s uzatvorenou a účinnou zmluvou o dielo, akékoľvek tvrdenie o snahe uzavrieť „nový právny úkon“, resp. ohľadom pokusu o nováciu záväzku je neuplatniteľné. K poukazu na ust. § 4 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa žalobkyňa uviedla, že predmetné ustanovenie zákona sa viaže len na situáciu, kedy spotrebiteľ nemohol ovplyvniť obsah zmluvných ustanovení, pričom žalobkyňa dostatočným spôsobom súdu preukázala možnosť žalovaného ovplyvňovať obsah zmluvy o dielo, a preto odkaz na uvedené ustanovenie zákona považujeme za bezpredmetný. Žalovaný tiež nesprávne viaže možnosť uplatnenia § 560 OZ výlučne na zmenu pomerov na strane žalovaného, čo je vykonštruovaný výklad nemajúci oporu v platnej legislatíve. Žalobkyňa a žalovaný boli v tomto prípade voči sebe navzájom v postavení veriteľa a dlžníka, pretože mali povinnosť plniť si navzájom a súčasne voči sebe navzájom mali právo plnenie požadovať. V omeškaní s plnením je tá strana, ktorá neplní, hoci je pohľadávka splatná. V takom prípade druhá strana zmluvy nemusí plniť a nedostane sa do omeškania, ak bola schopná a ochotná plniť. Žalobkyňa si právo v zmysle § 560 OZ uplatnila oprávnené a v súlade so zákonom. Predmetné ustanovenie nehovorí o požiadavke dodatočnej zmeny skutočností, ale o tom, že tieto skutočnosti neboli známe druhému účastníkovi v čase uzavretia zmluvy. Keďže je zrejme a prirodzené, že pokiaľ žalovaný súhlasil s podmienkami zmluvného vzťahu a zaviazal sa zaplatiť odplatu za dielo v kontexte uzatvorenia zmluvného vzťahu, žalobkyňa oprávnené vychádzala z predpokladu, že žalovaný svoj záväzok úhrady odplaty za dielo splní (t. j. skutočnosť, že žalovaný nespĺní, žalobkyni nebola známa v čase uzavretia zmluvy). V opačnom prípade by predsa do zmluvného vzťahu so žalovaným ani len nevstupovala a už vôbec by sa nesnažila mu promptne a pri vynaložení všetkých síl vyjsť v ústrety. Uplatnením zákonného práva žalobkyne nemôže dôjsť k akémukoľvek porušeniu jej povinností voči druhej zmluvnej strane a vonkoncom k žiadnemu protiprávnemu núteniu žalovaného pod hrozbou zmarenia diela. Uvedené rovnako nemožno kvalifikovať ani ako dodatočnú zmenu obsahu zmluvy o dielo. Preto argumentácia žalovaného v kontexte spotrebiteľsko-právnej ochrany nie je relevantná (žalovaný ako spotrebiteľ nebol nútený k uzavretiu zmluvy ani k zmene jej obsahu a nedošlo ani k naplneniu predpokladov ust. § 53 ods. 4 písm. a/ OZ, nakoľko žalovaný mal možnosť sa pred uzatvorením zmluvy o dielo oboznámiť so všetkými jej ustanoveniami a povinnosťami

z nej vyplývajúci). Pretože žalobkyňa bola pripravená plniť svoj záväzok zo zmluvy vyplývajúci včas (predtým ako nastalo volebné moratórium a zároveň tak, aby bolo možné v požadovanej lehote stihnúť aj realizáciu distribúcie) a riadne, pričom k „zmareniu diela“ došlo výlučne z dôvodov na strane žalovaného, nie je možné na danú vec aplikovať ani ustanovenia § 518 OZ. Je zrejmé, že žalobkyňa si povinnosti vyplývajúce zo záväzkového vzťahu splnila riadne a včas a nárok na zaplatenie dlžnej sumy ako ceny za poskytnuté plnenie žalovanému jej v každom jednotlivom prípade vznikol. Zmluva tak nemôže byť dodatočne zrušená (od počiatku), ako to tvrdí žalovaný. V ostatnom žalobkyňa poukázala na svoje doterajšie vyjadrenia.

39. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

40. Žalobkyňa sa žalobou vo veci samej domáha uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť jej sumu 52.281,28 eur s príslušenstvom, ktorá suma predstavuje odplatu za objednané a čiastočne realizované služby na základe zmluvy o dielo uzavretej medzi stranami sporu.

41. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým súd prvej inštancie žalobe vyhovel v plnom rozsahu, a tiež v závislom výroku II. o náhrade trov konania.

42. Podľa § 379 CSP, odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý, b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov, c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

43. Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

44. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

45. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a predchádzajúci procesný postup súdu prvej inštancie z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok odvolateľa uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené a preskúmaný rozsudok je vecne správny. Na základe skutočností uvedených v odvolaní nemožno urobiť záver o vadách rozsudku súdu prvej inštancie v zmysle § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, ktoré namietal žalovaný v ním podanom odvolaní, keďže súd prvej inštancie daný spor v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie správne právne posúdil, použil pritom relevantné právne normy, ktoré aj správne interpretoval a aplikoval na zistený skutkový stav a z preukázaných skutkových okolností vyvodil zodpovedajúce právne závery. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záveru prvoinštančného súdu o dôvodnosti podanej žaloby odchýliť.

46. V zmysle čl. 8 základných princípov CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Sporové strany tak majú v súdnom konaní povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov (porovnaj ust. § 132 ods. 1, § 149, § 150 ods. 1, § 185 ods. 1 a 2, § 191 ods. 1 a § 215 ods. 1 CSP). Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného

dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že nenavrhol dôkazy na preukázanie jeho pravdivosti alebo že súd ho nepovažuje za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu (§ 185 ods. 2 a 3, § 295 CSP), je pre stranu sporu nepriaznivé rozhodnutie. Otázkou splnenia povinnosti tvrdenia a povinnosti označiť na preukázanie tvrdení dôkazy musí súd vždy riešiť so zreteľom na individuálne okolnosti prejednávanej veci. Súd pritom nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy.

47. V nadväznosti na vyššie uvedené potom platí, že hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 ods. 1 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

48. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26.02.2010). Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie vecí konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 4/2009).

49. Odvolací súd má za preukázané, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu zmluvy o dielo, na základe ktorej sa žalobkyňa ako zhotoviteľka zaviazala poskytnúť žalovanému služby špecifikované v cenovej ponuke a následne aj v objednávke (1/ neadresnú distribúciu volebných letákov, 2/ tlač a spracovanie, 3/ organizačné zabezpečenie, 4/ kontrolu) a žalovaný ako objednávateľ sa zaviazal za ich realizáciu zaplatiť dohodnutú cenu. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobkyňa realizovala dňa 25.10.2017 tlač letákov v počte 212.650 Ks a následne vykonala ich spracovanie. Na základe objednávky a v zmysle kontraktáčného procesu v súlade so VOP bola žalovanému vystavená zálohová faktúra so splatnosťou faktúry dňa 24.10.2017.

50. Skutočnosť, že k uzavretiu zmluvy o dielo došlo, nespochybňoval ani samotný žalovaný, no podľa jeho názoru zmluva nenadobudla účinnosť (z dôvodu ním tvrdenej odkladacej podmienky). Žalovaný sa v konaní bránil tým, že zmluva o dielo síce bola uzavretá platne, no jej účinnosť bola viazaná na splnenie odkladacej podmienky v podobe schválenia objednávky a 100% úhrady zálohy ceny diela. Žalovaný zároveň nepopieral, že by podpísanie a doručenie objednávky nepredstavovalo akceptáciu cenovej ponuky žalobkyne (strana 8. odvolania). Spornou teda zostala otázka, či bola alebo nebola dohodnutá odkladacia podmienka účinnosti zmluvy o dielo uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným.

51. Konanie predchádzajúce samotnému uzavretiu zmluvy je konaním predzmluvným, teda spočívajúce v negociovaní zmluvných podmienok, či už formálnych, technických a obsahových, ktoré je potrebné naplniť, aby k uzavretiu zmluvy vôbec došlo. Aj v tejto fáze je mimoriadne dôležité podrobiť skúmaniu prejavy vôle potenciálnych zmluvných strán, ktorými sa sleduje zámer zmluvu uzavrieť, pretože aspektom zmluvnej slobody je aj to, či sa budúce zmluvné strany rozhodnú zmluvu uzavrieť alebo neuzavrieť. Prejavy vôle strán prestávajú byť vyjednávaním v prípade, kedy sa zmluvné strany vyjadria, že si sú vedomí viazanosti svojich prejavov vôle, čím sa predzmluvné štádium zavŕši a dochádza k uzavretiu zmluvy. V prípade sporov plynúcich z uzavretia zmluvy je nevyhnutne potrebné klásť dôraz na predzmluvné konanie potenciálnych zmluvných strán, lebo len týmto spôsobom je možné klasifikovať návrh na uzavretie zmluvy (ofertu) a následné prijatie návrhu na uzavretie zmluvy (akceptáciu), a to v ich kvalifikovanej forme čo do ich adresnosti a určitosti (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/34/2022 zo dňa 25.10.2022).

52. V prejednávanom spore prebehla medzi zmluvnými stranami rozsiahla komunikácia v elektronickej forme a tiež osobné stretnutie, ktoré predchádzalo uzavretiu zmluvy o dielo. V rámci tejto komunikácie

strany sporu ustálili predmet zmluvy o dielo a aj jej základné obsahové náležitosti, pričom boli taktiež určené formálne a technické požiadavky pre vznik zmluvy o dielo a pre možnosť jeho realizácie.

53. Z obsahu spisu vyplýva, že kontraktačný proces inicioval žalovaný a v nadväznosti na to žalobkyňa (ako dodávateľ) adresovala žalovanému (ako objednávateľovi) cenovú ponuku pre tlač a distribúciu 212.650 ks reklamných materiálov do poštových schránok domácností so špecifikáciou ceny za jednotlivé služby (viď kalkulácie č. I. 238 a 244). V nadväznosti na odvolaciu argumentáciu žalovaného je potrebné uviesť, že písomnú cenovú ponuku vrátane kalkulácie na tlač nemožno považovať za návrh na uzavretie zmluvy, keďže zo vzájomnej komunikácie strán sporu jednoznačne vyplýva, že pre spustenie zákazky bolo potrebné potvrdiť obe kalkulácie (kalkuláciu distribúcie a kalkuláciu tlače) a žalobkyni doručiť žalovaným podpísanú (záväznú) objednávku.

54. Žalovaný sa na žalobkyňu obrátil so žiadosťou o poskytnutie expresnej služby s tým, že žalobkyňa mu v mailovej správe zo dňa 22.10.2017 oznámila, že „Termín distribúcie 30 - 31.10.2017 stíhame v prípade, že budú vytlačené materiály dodané na náš centrálny sklad v Bratislave do stredy 25.10. do 16:00, prípadne na náš lokálny sklad v Trnave do štvrtka 26.10. do 09:00 ráno.“ V ďalšej komunikácii dňa 24.10.2017 žalobkyňa zaslala žalovanému mailovú správu, v ktorej je uvedené, že v prílohe mu zasiela záväznú objednávku na tlač a neadresnú distribúciu zásielok v termíne 28.-31.10.2017 so žiadosťou, aby ju podpísal a zaslal žalobkyni späť mailom. Žalovaného mailom z toho istého dňa tiež informovala o tom, že pre spustenie zákazky potrebuje potvrdiť obe kalkulácie (kalkuláciu distribúcie a kalkuláciu tlače), ako záväzné objednávky. Podpísanú objednávku žalovaný zaslal žalobkyni mailom zo dňa 24.10.2017 o 12:47 hod., resp. v požadovanom formáte mailom zo dňa 25.10.2017 o 9:34 hod.. Okamihom uzavretia zmluvy o dielo je tak doručenie žalovaným podpísanej objednávky žalobkyni (v zmysle ňou vyslovenej požiadavky, aby žalovaný potvrdil záväzne obe kalkulácie a dodal jej grafické podklady pre tlač), pričom pre posudzovaný spor je nerozhodné, či k tomu došlo dňa 24.10.2017 alebo 25.10.2017, keďže v oboch prípadoch došlo k čiastočnému vykonaniu diela až následne. Z uvedeného dôvodu neobstojí argumentácia žalovaného vo vzťahu k mailovej správe pracovníčky žalovaného zo dňa 25.10.2017, keďže z celého kontextu kontraktačného procesu vyplýva, že už doručenie záväznej objednávky a zabezpečenie technických podkladov (ktorá skutočnosť sporná nebola) oprávňovali žalobkyňu na vykonanie objednaných služieb. Z mailovej komunikácie tiež vyplýva, že dňa 24.10.2017 žalovaný uviedol, že úhradu uskutoční vo štvrtok (dňa 26.10.2017) a neskôr to doplnil vyjadrením: „Budem veľmi vďačný keď spolu zvládneme realizáciu“. Dňa 24.10.2017 žalovaný tiež zaslal grafické návrhy s tým, že žalobkyňa ho obratom (ešte pred vykonaním tlače) informovala, že podklady boli zaradené na spracovanie.

55. Zo záväznej objednávky označenej ako „Neadresná distribúcia reklamných materiálov do schránok obyvateľstva SR“ vyplýva, že dňa 24.10.2017 si žalovaný (ako objednávateľ) objednal u žalobkyne (ako dodávateľa) činnosti špecifikované v bode 2. odôvodnenia tohto rozsudku s termínom doručovania - od 28.10.2017 do 31.10.2017, termínom dodania - 26.10.2017 a miestom dodania - lokálny sklad Cromwell Trnava. V objednávke žalovaný svojim podpisom potvrdil, že súhlasí so VOP a zaväzuje sa ich v celom rozsahu dodržiavať s výnimkou ustanovení, ktoré iným spôsobom upravuje objednávka. Z VOP potom vyplýva aj oprávnenie (nie povinnosť) žalobkyne požadovať úhradu 100% zálohovej platby ešte pred poskytnutím služby. Termín dodania a termín doručovania určený v objednávke bez akýchkoľvek pochybností nasvedčujú tomu, že dielo bolo nutné vykonať zo strany žalobkyne expresne, z ktorého dôvodu neobstojí argumentácia žalovaného, že žalobkyňa mala s plnením vyčkať do zaplatenia dohodnutej odplaty. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že v cenovej kalkulácii tlače je vyslovene uvedený „príplatok za expresné spracovanie – 24.10.“, čo korešponduje s obsahom mailovej správy žalovaného zo dňa 22.10.2017 o 22:53 hod., v ktorej o. i. uviedol, že „Samozrejme musím zaplatiť aj expresné spracovanie, keď vás tlačím ako uprednostnenie...“ a „Čo sa týka financovania ja by som dal zadanie, že utorok (24.10. – poznámka odvolacieho súdu) Vám pošlem peniaze“. Žalovaným podpísaná objednávka tiež obsahovala zreteľné vyhlásenie objednávateľa, že jeho objednávka je záväzná. Na základe záväznej objednávky bola žalobkyňa v zmysle zmluvy o dielo povinná plniť, inak by sa, vzhľadom na blížiaci sa termín volieb a volebného moratória, vystavila riziku omeškania na jej strane. Aj z mailovej komunikácie jednoznačne vyplýva vedomosť žalovaného so začatím realizácie diela, pričom jeho súhlas bol daný práve podpísaním a zaslaním objednávky, kedy si bol žalovaný plne vedomý podmienok realizácie diela, a to aj s ohľadom na jedinou možnosť ako splniť jeho expresnú požiadavku a stihnúť distribúciu predvolebných materiálov ešte v čase pred začatím volebného moratória, a to bezodkladným začatím s realizáciou diela (t. j. plnením záväzku zo strany žalobkyne).

56. Žalovanému vznikla na základe zmluvy o dielo povinnosť zaplatiť cenu diela, pričom odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného, že v prípade posudzovaného zmluvného vzťahu mala byť dojednaná odkladacia podmienka účinnosti zmluvy (v podobe objednávky a súčasnej 100% úhrady zálohovej platby). V písomnej kalkulácii pre tlač letákov je podľa názoru odvolacieho súdu uvedený záväzok zmluvných strán v zmysle zmluvy o dielo a nie odkladacia podmienka. V prípade „100% úhrady zálohy ceny diela“ ide o zmluvne stanovený záväzok žalovaného, ktorý predstavuje povinnosť uhradiť odplatu za vykonanie diela v určenej lehote splatnosti. Splatnosť pohľadávky pritom nie je možné stotožňovať s naplnením odkladacej podmienky, pretože odkladacou podmienkou sa môže odložiť iba vznik, zmena alebo zánik práv a povinností z konkrétneho právneho úkonu, nie však lehota, pretože plynutie času je právna udalosť, ktorá nemôže naplňať pojmové znaky podmienky. Podmienka je vedľajším ustanovením v právnom úkone, na základe ktorej je účinnosť právneho úkonu závislá na takej skutočnosti, ktorá nie je zmluvným stranám v čase jeho vzniku známa a je pre nich neistá. Význam odkladacej podmienky spočíva najmä v tom, že práva a povinnosti nastanú až jej splnením. Splatnosť je vyjadrená buď určením konkrétneho dňa alebo konkrétnou dobou, v ktorej má byť záväzok splnený. Preto je nevyhnutné, aby bol časový úsek plnenia vymedzený presne. Z tohto dôvodu preto nemôže byť splatnosť záväzku spájaná s odkladacou podmienkou, s plnením ktorej povinnosť plnenia vznikne alebo sa zmení (porovnaj s rozhodnutiami Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 2272/2009 a sp. zn. 33 Odo 1423/2006).

57. Odvolateľ preto nesprávne namietal existenciu odkladacej podmienky s vplyvom na účinnosť zmluvy. Aj v tejto súvislosti je potrebné prihliadať na celkový kontraktačný proces a komunikáciu strán sporu pred uzavretím zmluvy. O tom, že úhrada zálohovej faktúry nemohla byť odkladacou podmienkou zmluvy svedčí aj skutočnosť, že v mailovej správe zo dňa 26.10.2017 o 13:57 hod. žiadal žalovaný o finalizáciu objednávky distribúciou, t. j. ešte pred úhradou odmeny z jeho strany žiadal o poskytnutie plnenia žalobkyňou. Ako vyplýva už z vyššie uvedeného, zmluva nadobudla účinnosť dňom, kedy sa žalovaným podpísaná záväzná objednávka dostala do dispozičnej sféry žalobkyne. To, že žalovaný vyjadril vôľu zaplatiť za expresné spracovanie, len potvrdzuje, že žalovaný trval na expresnom spracovaní svojej požiadavky, t. j. na bezodkladnom začatí s realizáciou diela. Zasláním podpísanej objednávky rovnako prevzal na seba záväzok úhrady 100% zálohovej platby ešte pred poskytnutím služby, ktorý mu vyplýva z platne a účinne uzatvorenej zmluvy o dielo.

58. Z obsahu komunikácie je zrejmé, že dielo, ktoré sa malo vykonať, sa prispôbovalo požiadavkám žalovaného, ktorý mal možnosť jednotlivé náležitosti zmluvy o dielo pripomienkovať a v prípade nezáujmu zmluvu neuzavrieť. Žalobkyňa prezentovala žalovanému na jeho žiadosť ponuku služieb a z pomerne rozsiahlej komunikácie doloženej v spise vyplýva, že žalovaného žiadnym spôsobom nenútila vstúpiť do zmluvného vzťahu, tento mal k dispozícii všetky potrebné podklady pred uzavretím zmluvy a tieto žiadnym spôsobom nenamietal. Z uvedených dôvodov je potrebné uzavretú zmluvu o dielo považovať za individuálne dojednanú a zodpovedajúcu predstávam oboch strán sporu. V súvislosti so spornými otázkami a predmetom sporu v prejednávanej veci ani odvolací súd nevzhliadol existenciu neprijateľných zmluvných podmienok. Na prejednanú vec pritom nie je možné aplikovať ust. § 4 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, na ktoré v odvolaní poukazoval žalovaný, pretože žalovaný mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvných ustanovení v rámci rozsiahlej vzájomnej komunikácie, splatnosť záväzku bola formulovaná zreteľne (uvedením dňa splatnosti), bola určená s prihliadnutím na požiadavku žalovaného, pričom aj príslušná časť VOP upravujúca možnosť vystavenia zálohovej faktúry je formulovaná zrozumiteľne. Právo na úhradu v určitej lehote nie je neplatné len z dôvodu možnosti vystavenia zálohovej faktúry v zmysle VOP, keďže splatnosť plnenia zo strany žalovaného bola predmetom individuálneho dojednania, keď aj samotný žalovaný v rámci kontraktačného procesu uvádzal, že finančné prostriedky uhradí k 24.10.2017.

59. Odvolací súd sa tak stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že okamihom uzatvorenia neformálnej zmluvy o dielo vznikla na jednej strane povinnosť žalobkyne vykonať dielo (v objednávke výslovne špecifikované čiastkové činnosti) a na strane druhej žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť cenu diela, pričom povinnosť žalobkyne pristúpiť k realizácii diela okamihom uzatvorenia zmluvy nebola podmienená úhradou zálohy zo strany žalovaného (takáto požiadavka zo strany žalovaného nebola vznesená). Z dôvodu, že žalovaný neuhradil ani časť fakturovanej sumy, žalobkyňa dôvodne odoprela plnenie v časti distribúcie reklamných letákov, s ktorou skutočnosťou sa súd prvej inštancie riadne vysporiadal. Podľa § 560 OZ, ak si zo zmluvy majú účastníci plniť navzájom, môže sa domáhať splnenia

záväzku len ten, kto sám splnil svoj záväzok skôr alebo je pripravený ho splniť. I ten, kto je povinný plniť vopred, môže svoje plnenie odoprieť až do tej doby, keď bude poskytnuté alebo zabezpečené vzájomné plnenie, ak je plnenie druhého účastníka ohrozené skutočnosťami, ktoré nastali u druhého účastníka a ktoré mu neboli známe, keď zmluvu uzavrel. V omeškaní s plnením je tá strana, ktorá neplní, hoci je pohľadávka splatná. V takom prípade druhá strana zmluvy nemusí plniť a nedostane sa do omeškania, ak bola schopná a ochotná plniť. Zo skutkových okolností prípadu jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa oprávnene svoje plnenie odoprela až do tej doby, keď bude poskytnuté alebo zabezpečené vzájomné plnenie, keďže plnenie druhého účastníka zmluvného vzťahu (žalovaného) bolo ohrozené skutočnosťami, ktoré nastali u druhého účastníka a ktoré neboli známe v čase, keď došlo k uzavretiu zmluvy o dielo. Pretože žalobkyňa bola pripravená plniť svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy riadne a včas (predtým ako nastalo volebné moratórium), pričom k zmareniu diela došlo z dôvodov na strane žalovaného (keďže neposkytol ani časť svojho plnenia), nie je možné na danú vec aplikovať ani ustanovenia § 518 OZ. Z povahy jednotlivých plnení je potom zrejmé, že v posudzovanom prípade nešlo o nedeliteľné plnenie (ako sa snažil súd presvedčiť žalovaný). Aj v tomto smere bol záver súdu prvej inštancie vecne správny a odvolací súd na odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti (bez potreby jeho doplnenia) odkazuje.

60. Podľa ustálenej judikatúry (napr. uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 115/03, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/145/2011) súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvoinštančného ako i odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, z ktorých vyvodil právne závery, ktoré primerane vysvetlil. V posudzovanej veci odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nemožno považovať za svojvoľné, či zjavne neodôvodnené, keďže zrozumiteľne poskytuje odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Do práva na spravodlivý proces nepatrí súčasne právo strany konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s požiadavkami strany konania a jej právnymi názormi (viď rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 252/04 a sp. zn. I. ÚS 50/04). Odvolací súd zároveň nezistil existenciu ďalšieho odvolacieho dôvodu v odvolaní žalovaného, ktorý by mal pre danú vec podstatný význam.

61. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie (vo výroku I. a v súlade s § 380 CSP i vo výroku II. o náhrade trov konania) podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

62. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške vzhľadom na to, že bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne jej náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

63. Senát odvolacieho súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).